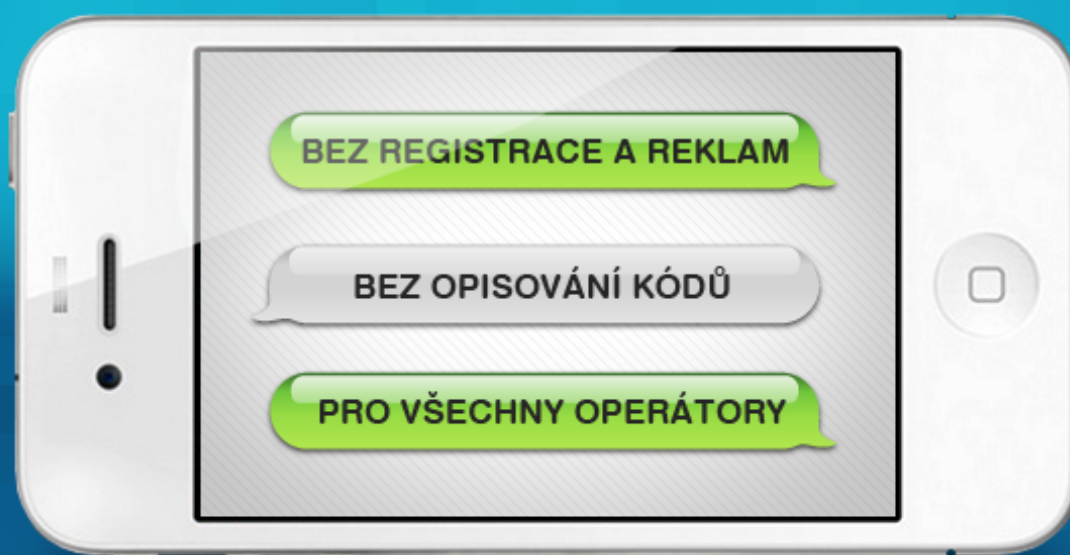

rozvody nás nebaví

zuzana klofáčková

SMS ZDARMA DO VŠECH SÍTÍ

EsemeS.CZ
SMS zdarma z internetu

ROZVODY NÁS NEBAVÍ

Zuzana Klofátová

(Příručka pro ty, co se nechtějí rozvádět)

Motto:

Vztahy se většinou nehroutí kvůli velkým problémům, ale v důsledku sledu drobností, které působí po dlouhou dobu.

Leo Buscaglia, americký psycholog (nar.1939)

Úvod

Většinou se nechceme brzy po svatbě rozvádět a nejspíš se nechceme rozvádět vůbec. Přináší to jenom psychická traumata všem zúčastněným a plno dalších problémů. Ale je vůbec v našich silách poznat předem, zda se k sobě hodíme? Jistě bychom chtěli vědět, jaký by zrovna ten náš partner měl být, abychom s ním mohli prožít spokojený život.

Přečtení této knížky nezabere mnoho času, ale přesto je v ní dost námětů k přemýšlení, co všechno můžeme udělat pro to, aby k rozvodu nedošlo.

Tato příručka se zaměřuje se na životní etapu, která nastává před tím, než se dva lidé rozhodnou spolu žít. Nicméně otázkami v ní položenými se mohou zabývat všichni již od raného mládí, v období dávno před jakýmkoli vztahem, dokonce by to bylo i prospěšné a žádoucí. Měli by jim však věnovat pozornost i lidé, kteří jsou již rozvedení a nechtějí svoji chybu opakovat.

Nebude se v ní řešit, který partner je pro manželství či partnerství obecně vhodný či ne, protože úspěšnost harmonického soužití spočívá spíše v tom, zda se sejdou partneři, kteří se k sobě tzv. hodí, tedy mají podobný řebříček hodnot, pocházejí z podobného prostředí, jejich priority, charakter a vlastnosti jsou v souladu, mají zvyky, které jsou pro toho druhého přijatelné atd. Pro jednoho můžete být velice vhodný partner, pro druhého nikoli. S jedním protějškem můžete vytvořit krásný vztah a s druhým ne - ne snad proto, že by byl horší než ten první, ale proto, že chcete žít každý jinak, máte jiné hodnoty, jiný temperament, zvyky a rituály, jiné představy o životě, jeho smyslu i způsobu jeho naplnění.

Kapitola I.

Co je cílem této příručky?

Cílem je nabídnout těm, kteří by spolu chtěli žít, témata a okruhy, o kterých by se měli hodně a často bavit, která by si měli vyjasnit dříve než do partnerství nebo manželství vstoupí. Měli by si je vyjasnit nejen mezi sebou, ale také každý sám pro sebe.

Přestože již bylo napsáno mnoho erudovaných článků a knih renomovanými psychology, psychiatry a dalšími odborníky, kvalita partnerského a manželského soužití se moc nezlepšuje, spíše naopak. Problémy nastávají už při výběru budoucího partnera a já se prostě nemohu zbavit dojmu, že by se to množství rozchodů a rozvodů dalo omezit, kdyby si budoucí partneři či manželé sami včas pojmenovali své požadavky a nároky na společný život a mluvili o nich. Všichni jsme ovlivněni svojí genetickou výbavou, prostředím, ve kterém jsme vyrostli, výchovou, archetypy, jež si přinášíme jako dědictví našich předků, i dalšími okolnostmi.

Tato příručka rozhodně není ucelený návod na to, co máme udělat nebo vyřešit, abychom spolu byli do smrti šťastni, neboť společný život dvou (a posléze třeba i více) lidí je natolik komplikovaná záležitost, že ji nelze vtěsnat ani do té nejtlustší knihy a už vůbec ne do takto drobné publikace. Jejím úkolem je spíše upozornit na některá důležitá témata a vyvolat v lidech, kteří ji budou číst zájem o přemýšlení a vzájemné debaty. Ale ani časté diskuze nestačí. Je nutné si také všimnout chování a jednání budoucího partnera v různých situacích, které život přináší. Jak je řeší, jaký k nim má přístup, jak se vyjadřuje k problémům, které mají druzí, třeba kamarádi a známí. Jak se projevuje ve vztahu k ostatním lidem, k jejich dětem, ke zvířatům přírodě apod. Může to hodně naznačit o tom, jak se zachová, až nastane taková nebo podobná situace mezi vámi.

Kapitola II.

Proč nám to tak často v manželství nevyjde?

V dnešní době není nic zvláštního, když spolu partneři hned bydlí a žijí daleko před uzavřením sňatku. Zdálo by se tedy, že si vše vyzkouší předem a později už bude společný život úplná selanka - ale jak sami vidíte ve svém okolí, není tomu tak. Ale proč?

Vrháme se do vztahů stále stejně, většinou citově (tedy zamilovaní), nebo na druhé straně třeba z vypočítavosti, ale i z mnoha dalších pohnutek - neumíme být sami, chceme, aby se o nás někdo staral, nebo naopak máme my potřebu se o někoho stále starat, ženy chtějí někdy dítě za každou cenu a s kýmkoli, nebo naopak nechtěně otěhotněly atd.. Vrháme se do vztahů většinou s tím nejlepším úmyslem - být spolu šťastni -, ale stále to nějak nevychází. Zkoušíme to všemi možnými způsoby, bez svatby, se svatbou, na dálku a já nevím jak ještě, ale výsledky jsou mnohdy, bohužel, velice tristní.

Pozorujeme, jak se vše mění, vše jde stále dopředu, nové objevy ve všech oblastech se na nás hrnou tak, že je nestačíme snad ani pojmenovat. Zvláště obor komunikace letí vpřed přímo tryskem: internet, mobily se vším tím vybavením, iPad, Skype, Facebook... Ale naše

vzájemná komunikace je stálá na stejném bodě, spíše je na tom pořád hůř a hůř. Jak je to vlastně možné? Proč se stále víc a víc rozpadají manželství a partnerství?

Řešení tohoto problému jistě není jednoduché, ale domnívám se, že jednou z hlavních příčin je skutečnost, že nám často chybí jedna velice důležitá lidská kvalita. Mnozí rodiče ji ve svých dětech nepěstují, ve škole se o ní nedozvíte celkem nic, žádné školení ani kurz neexistuje a ani byste ji takto získat nemohli. Je to kvalita, která je naprosto zásadní a nemá nic moc společného s dosaženým vzděláním a tituly před jménem či za ním. Člověk ji může mít už od raného dětství, nebo se jí nemusí dopracovat nikdy. Může ji mít prodavačka a nemusí ji mít vědec. Může ji mít pokrývač, ale nemusí ji mít profesorka na vysoké škole.

Tato kvalita se nazývá **moudrost**, Moudrost, jež vyvěrá ze zdravého selského rozumu, kterou by v nás měli pěstovat rodiče už od malička, kterou pak můžeme vzděláním a svými osobními zkušenostmi rozvíjet. Moudrost, která vychází z lásky a úcty člověka k člověku a ke všemu okolo něj, která má potřebný nadhled, velkou dávku laskavého humoru a nemenší kvantum tolerance. Jsem přesvědčena, že tato kvalita je stěžejní pro jedno Umění s velkým U, o němž se ve školách také moc nedozvíte a přitom je to Umění, které potřebujeme všichni bez rozdílu – je to **Umění žít život**. Toto Umění obsahuje i umění žít v manželství nebo partnerství i umění vychovávat děti. Kdo vás to kdy učil, pokud nejste zrovna povoláním psychologové? Jsme hozeni do života většinou dost nepřipraveni a doplatíme na to nejen my sami, ale i naše děti.

Poslechněte si někdy nějakou anketu, kde mají její účastníci zformulovat požadavky na svého budoucího partnera. Ještě jsem neslyšela, že by od něj očekávali dobrý charakter, morální zásady, zodpovědnost nebo moudrost. Upřesňují postavu, věk, vlasy, oči, bohatství ve smyslu ekonomickém, úspěšnost v zaměstnání či podnikání atd. Dívky přeci jen někdy uvádějí „aby byl hodný“ nebo „aby mě měl rád“, což už je lepší, ale co to znamená „být hodný“ nebo „mít rád“? Každý si pod tím může představit něco jiného a v tom je právě často kámen úrazu. Já jsem pod pojmem „hodný“ mockrát slyšela: „Je to takový hodný hlupáček, taková bačkora,“ nebo „je to taková hodná husička.“ To není moc příjemné vyjádření pro pojem „hodný“, že?

Já vím, že teď mnohým z vás křivdím, protože jsem přesto přesvědčena, že je dost mladých adeptů manželství či partnerství, kteří se zabývají zásadními otázkami a nejsou takhle površní, jenže se mi pořád nějak zdá, že je jich stále ještě menšina. Vy, kteří si chcete přečíst tuto knížečku, k té menšině nejspíš patříte.

Existuje takové přísloví: „Když dva dělají totéž, není to totéž.“ Lze ho parafrázovat na: „Když dva říkají totéž, nemusí tím myslet totéž!“ Rozebereme si to podrobněji v VII. kapitole.

V jednotlivých kapitolách probereme některé konkrétní oblasti, které by měli budoucí partneři či manželé spolu důkladně probrat a prodebatovat, aby případné rozdílné názory a postoje nebyly v budoucnu příčinou jejich rozchodu.

Na závěr jedna poměrně špatná zpráva. Ani když proberete všechna potřebná témata a budete mít pocit, že se ve všem zásadním shodnete, ani pak nemáte jistotu, že váš vztah vydrží. Proč? Třeba se zamilujeme do jiného partnera nebo se naše špatné vlastnosti časem zhorší tak, že je to pro druhého už neúnosné, či se jeden vyvíjí rychleji než druhý, takže si přestávají rozumět – těch příčin může být mnoho.

Navíc si musíme uvědomit, že na tomto světě prostě žádnou jistotu nemáme, s tím je nutné se smířit, ale hlavně to musíme vědět! Minulý režim nás sice zásoboval socialistickým plánováním a jistotami všeho druhu, ale dnešní mladí lidé ho, naštěstí, nepamatují, takže na tyto hlouposti už můžeme klidně zapomenout.

Dnes si musíme být vědomi, že „vše je pomíjivé,“ jak nám stále připomínají filozofové a mudrci, a jistě mají pravdu. Tvrdí, že co jednou začne, musí také skončit. Rodíme se a umíráme a mezitím je těch začátků a konců také dost. Ono se to lehce říká, smířit se s tím, ale hůř se to dělá. Většinou se nám dobře začíná, ale s koncem čehokoli nejsme ani smíření, ani vyrovnání. Snad jen konec nemoci a bolesti uvítáme s radostí a někteří i ukončení školní docházky.

Moudří filozofové a mystikové nám říkají: „Všichni máme v životě jenom jedinou jistotu, a tou je život sám, nikdy nevznikl a tudíž ani nezanikne, je věčný!“ (Život = vědomé bytí, tedy jsem si vědom, že existuji.) Dokonce jsme se tuto pravdu učili už v sedmé či osmé třídě na základní škole. Nevěříte? Všichni jsme se přece učili, že - *energie nikde nevzniká ani nezaniká, jenom se přeměňuje*, je to prostý fyzikální zákon. A nevzniknout může jenom to, co tu odjakživa je, tedy energie života. Proto bychom si ho měli vážít a naplnit ho jak nejlépe dokážeme.

Výroky slavných:

Vzdělanost lze přejímat od jiných – moudří můžeme být jedině moudrostí vlastní.
(Michel de Montaigne, francouzský filozof, 1533 – 1592)

Umění žít, je vědět, jak vychutnat malé radosti a unést velká břemena.
(William Hazlitt, anglický kritik, 1778 – 1830)

Věnovali se tomu největšímu ze všech umění, totiž umění správně žít, a to spíše způsobem svého života než skládáním spisů.
(Marcus Tullius Cicero, římský politik, 106 – 43 př.Kr.)

Kapitola III.

Jsme všichni stejní ?

I když jsou lidé z globálního hlediska všichni stejní, mají dvě ruce, dvě nohy, hlavu a tělo, přesto jsou mezi nimi velké rozdíly. Za všechna hlediska, která bychom měli vzít v úvahu, uveďme alespoň rozdíly v úrovni charakteru, morálky, v přístupu k životu, v hodnotách, prioritách, v prostředí, ve němž vyrostli atd. Měli bychom to mít při výběru našeho partnera/partnerky na paměti. A teď se nejedná o takové rozdíly, jako že jeden pochází z České republiky a druhý třeba z Ugandy. O možném nebezpečí takových partnerství budeme také v jedné z kapitol mluvit.

Je rozhodně žádoucí, aby se potkaly a spojily dvojice, které se v současné době vyskytují přibližně ve stejné „skupině“ nebo na stejném „stupínku“. V žádném případě nechci posuzovat, zda je některý stupínek lepší nebo horší, zda má vyšší nebo nižší úroveň, ale konstatovat pouze fakt, že je jiný. Co je v jedné skupině normální a nikdo se tomu nediví, to je v jiné nepřijatelné. Co se někde považuje za klad, může se jinde považovat za zápor. Možná, že nejvhodnější bude označení matematickým výrazem – množina.

Uvedu příklad:

V jedné množině může být člověk považován za šetrivého a shánčlivého, neboť nikomu ze svého nic nedává a vše schraňuje jen pro svoji rodinu a myslí pouze na ni, takže se to považuje za klad. Stejně postoje však mohou být v jiné skupině považovány za záporné, neboť se takový člověk může jevit jako lakomý, sobecký a nemyslíci na druhé. Oba mohou mít s partnerem ze stejné množiny dobré manželství, ale bude-li každý z jiné, rozumět si nebudou a ani nemohou.

Jiný příklad:

Existují etnika, kde muž někdy projevuje manželce svoji náklonnost i tím, že jí občas jednu tzv. „vrazí“. Ženy se nad tím nepohoršují, naopak to berou jako jakési ujištění, že jejich muži na nich záleží a že je má stále rád. V našem prostředí je něco takového nepřijatelné a rozhodně by takové jednání drtivá většina žen neoznačila za projev lásky. Jistě byste mohli sami uvést mnoho dalších rozdílů v přístupech ke stejné vlastnosti či ke stejnému jednání.

Když se sejdou partneři, z nichž každý „patří k jiné množině“, je velice pravděpodobné, že tam bude docházet k častým sporům. Lidé s podobnými prioritami, hodnotami a cíli mají určitě větší naději na úspěch, a to i přesto, že se říká, že „protiklady se přitahují.“ V určitém smyslu je to jistě pravda, neboť se mohou vzájemně doplňovat a obohacovat, ale to platí pouze tehdy, jestliže ty základní hodnoty mají stejné nebo alespoň podobné.

Výroky slavných:

Zkušenost si dává platit neobyčejně vysoké školné, ale naučí tolik jako nikdo jiný.

(Thomas Carlyle, anglický historik, 1795 – 1881)

Kapitola IV.

Smysl života

Mluví se často o tom, že každý hledá smysl života, ale hodně lidí ho vůbec nehledá. Chtějí být trvale šťastni, to ano, být bohatí, všechno si moci dovolit a koupit, cestovat po celém světě a mít i to, co se koupit nedá, úspěšné a chytré děti, které jsou navíc zdravé a krásné. Myslí si, že jediné tak mohou být šťastni. Pokud jim toto vše není dáno, stěžují si mnozí na nespravedlnost osudu, okolí, státního zřízení apod. Nekladou si otázky typu: proč tu vlastně jsem, proč se to a to děje nebo naopak neděje?

Každý máme zakódovanou touhu po trvalém štěstí, která nás provází celý život to je přirozené a je to tak v pořádku), chceme ho dosáhnout a to všemi možnými i nemožnými způsoby.

Důležitá otázka pro partnery, kteří uvažují o společném životě by měla být také otázka o smyslu života. Jedná se o celkový náhled a názor na život jako takový a přístup k němu. Jestliže se v tomto bodě partneři shodnou, mají velkou šanci, že jsou ze stejné nebo podobné množiny, a tedy, že by mohl být jejich vztah dlouhodobý a pro oba obohacující. Ale i když se neshodnou, není vše ztraceno. Všichni se stále vyvíjíme názorově i přístupem k životu, stačí, když se budou o tyto otázky oba zajímat. Ale řekne-li jeden: „ Já se s tebou o takových blbostech nebudu bavit, to je jenom ztráta času,“ a druhý se chce takovým tématem zabývat, pak je namístě být obezřetný.

Uveďme si několik dotazů, které bychom si měli položit v první řadě sami sobě:

Jaký je vlastně smysl života a smrti - jsem ochoten/ochotna o tom přemýšlet?

Jsem ochoten/ochotna připustit, že máme duši a mám nějakou představu, co by to ta duše mohla být?

Vím (nebo nevím, ale chci vědět nebo mít vlastní názor) co je to svobodný člověk v pravém slova smyslu?

Přemýšlím třeba o pojmech dobro a zlo?

Jestliže si odpovíte na všechny výše uvedené dotazy záporně, zkuste si alespoň odpovědět na následující dotazy:

Proč nejsem ochoten o tom přemýšlet, proč mě to nezajímá?

Mám strach, že to na mě bude klást velké nároky?

Nechce se mi vůbec zatěžovat mozek takovým přemýšlením, považuji to za hloupost ?

Považuji za užitečnější přemýšlet o tom, jak co nejrychleji zbohatnout, abych si mohl/mohla koupit vše co chci ?

Jednám tak jak jednám a nechci o tom vůbec přemýšlet ani s nikým debatovat, protože je to naprosto zbytečné ?

Nebo je to úplně jiný důvod – tedy jaký?

Co bychom mohli nazvat jakýmsi osobním růstem? A jaké základní vlastnosti či schopnosti má mít takový člověk ? Uveďme alespoň některé:

- jedna z nejdůležitějších bude zodpovědnost a k té patří i jakási osobní kázeň, odpovědnost za sebe i za druhé
- umět žít samostatně jako osobnost v pravém slova smyslu a neviset jako přítěž na druhém člověku
- ochota na sobě neustále pracovat a vzdělávat se i v této oblasti
- učit se lásce k ostatním lidem i k sobě, učit se spolupřáteli se svými blízkými i s ostatními lidmi
- učit se toleranci, toleranci a zase toleranci, té není v manželství nikdy dost, i když nic se nemá přehánět
- důležitá je empatie (umět se vcítit do pocitů druhého člověka, umět s ním sdílet radost i bolest a tím mu pomáhat)
-

- *umět odpouštět – to se lehce řekne, ale hůř udělá, k odpuštění je třeba velké vnitřní síly, ale na druhé straně si nenechat zase všechno líbit (psychické vydírání, domácí násilí)*
- *znát význam slova povinnost, spolehlivost, vyrovnanost (nežít jako na skluzavce, nahoru - dolů)*
- *umět se vyrovnávat se strastmi a bolestmi života a nepropadat zoufalství a beznaději*

A ještě jedna schopnost, která je více než nezbytná, a to už od útlého věku a nikoli až v dospělosti – je to umění odolávat tlaku kolektivu. Omílala jsem nutnost této schopnosti svým dětem do omrzení, neboť kdo to nedokáže, nechá se vláčet ostatními kam chtějí oni, dělá to co chtějí druzí a není schopen uplatnit vlastní vůli. Ten, kdo to neumí má strach, že by se mu ostatní posmívali, kdyby se nezachoval jako oni a šel tzv. proti proudu, a tak jde raději s nimi. Je pravda, že je to někdy velice obtížné, protože ostatní většinou nemají rádi, když někdo tzv. „vyčuhuje“.

Příklad jednou taky z vlastního života:

Od mládí téměř nepiji alkohol. Ne, že bych byla tak vzorná a ukázněná, ale prostě a jednoduše mi nechutná a já nevidím důvod, proč bych měla jíst nebo pít něco, co mi nechutná. Tím nechci říct, že ho nepiji vůbec, ale hodně si vybírám. To, že nepiji víno byl vždy velký kámen úrazu, hlavně v práci. Jak jsem byla na nějaké oslavě, kde se samozřejmě pilo víno, pivo a další alkoholické nápoje a já jsem si dala džus, ihned jsem se stala terčem pozornosti nebo spíše posměchu. Dostávalo se mi rad, že mi to nechutná jenom ze začátku, že se to musí přepít a po třetí skleničce už mi to víno určitě zachutná. Ptala jsem se proč bych měla pít s odporem tři skleničky jenom proto, aby mi čtvrtá chutnala (o čemž jsem stejně vyjádřila pochybnosti), ale nátlak se stupňoval a stupňoval. Nikdo nechápal proč to dělám, jestli chci snad být nějak zajímavá, nebo mi pití alkoholu zakazuje nějaká víra, či jsem snad vyléčený alkoholik... prostě jsem byla nějaká divná. Ptala jsem se několikrát, mezi čtyřma očima, svých kolegyň, zda jim to víno opravdu tak chutná a budete se možná divit, ale našlo se dost takových, které mi řekli: „Vůbec mi nechutná, ale piji ho, abych nemusela snášet to, co ty, a ostatní se mi nesmáli.“

Takových (i daleko důležitějších) situací, kdy by měl člověk odolat nátlaku a síle kolektivu (či jednotlivce) je v životě velice mnoho. Už dětský kolektiv vás často vyloučí ze svého středu, když nejste ochotni dělat to, co ostatní a kolektiv dospělých se nechová jinak.

Musím ale přiznat, že v poslední době s radostí pozoruji větší toleranci pro lidi, kteří se většinou vymykají - třeba už si začínáme zvykat na vegetariány, vegany či makrobiotiky a mnozí z nás se už ani tak moc nepozastavují nad tím, že mezi námi žijí lidé jiné pleti, jiné než většinové sexuální orientace, různého náboženského zaměření nebo spoluobčané nevidomí, na vozíku či jinak handicapovaní.

Výroky slavných:

Lidské štěstí, to je taková šňůrka, na kterou navlékáme malé korálky, taková malá štěstí, čím jsou drobnější a čím je jich víc, tím je to jejich štěstí větší.

(Jan Werich, český herec a spisovatel, 1905 – 1980)

Nikdo se moudrým nerodí, nýbrž stává se jím.

(Seneca, římský filozof a básník, asi 4 př. Kr.- 65 n.l.)

Život člověka nemoudrého je nevděčný a uspěchaný, stále se jen žene za budoucností.

(Epikúros, řecký filozof, 341-270 př. Kr.)

Kapitola V.

Peníze, peníze a zase peníze

Peníze hýbou světem,: Ekonomika, prosperita, růst HDP, zvyšování životní úrovně, úspěšnost, úspěšnost, úspěšnost – to jsou modly současnosti.

Tato hesla slyšíme denně z médií všeho druhu a často i sami od sebe. Kdo není úspěšný jako by ani neexistoval. Úspěšné obdivujeme, oslavujeme, a mnozí z nás jim i závidí. Všichni chtějí být úspěšní a většina se domnívá, že úspěch a bohatství se rovná štěstí. Na mnoha příkladech kolem sebe se však můžeme přesvědčit, že tomu tak kupodivu není.

Bez peněz to nejde. Ano, souhlasím, že zatím tomu tak opravdu je, a i na to, abyste mohli pomoci potřebným jsou v drtivé většině případů nutné peníze.

Ovšem přístup k penězům a majetku je jednou z hlavních příčin mnoha rozchodů. To je jedna z nejdůležitější oblastí, které je nutné si vyjasnit. S penězi zacházíme denně, potřebujeme je denně a často pocítujeme jejich nedostatek.

Kdy máme vlastně nedostatek peněz? Na to mohou mít partneři zcela odlišné názory. Někdo má nedostatek peněz, když nemá na základní potřeby, jako je bydlení jídlo, oblečení, peníze na nájem apod. Pokud je pokryje, je spokojen. Někdo má nedostatek, když toto všechno sice má, ale nemá velký dům s bazénem a tenisovým kurtem, velké auto nebo více aut, nemůže si pořídit luxusní předměty, šperky či oblečení, nejedí na dovolenou do exotických zemí.

Jsme stále nespokojeni a snažíme se mít víc a víc s nadějí a přesvědčením, že pak budeme konečně šťastní. Pokud máte také tento názor, musím vás zklamat. Jestliže tyto tendence nezarazíte včas a nebudete spokojeni s tím co máte a jak žijete teď, nebudete spokojeni nikdy. Vždycky lze být bohatší a úspěšnější. Ušetříme si mnoho bolesti a trápení, když se naučíme být spokojeni teď hned, pokud máme ovšem pokryty alespoň základní potřeby. To ovšem neznamená, že bychom se nemohli snažit mít hodně peněz či majetku. Klidně, ale je třeba se naučit zacházet s penězi, a to s jejich nedostatkem i přebytkem. Nestačí se divit, kolik chytrých a vzdělaných lidí to neumí.

Je třeba se včas domluvit na systému, který si v budoucí domácnosti zavedete, tak aby s ním souhlasili oba - zda bude jeden z partnerů tzv. držet kasu, zda budete peníze dávat dohromady, nebo budete mít svoje peníze každý zvlášť, jestli budete spořit a na co, jak budete nebo nebudete investovat, pokud bude peněz více, a tak dále a tak dále.

Už dítě chce být v kolektivu ostatních obdivováno, uznáváno, chce něčím vyniknout, prostě chce být úspěšné. Když se mu nedaří vyniknout kladně, tak toho chce dosáhnout alespoň záporně, podle hesla: „Nemohu-li být nejlepší, budu alespoň nejhorší.“ I rodiče vedou své děti k tomu, aby byly úspěšné ve škole, ve sportu, v koníčcích. Kdo není tzv. „úspěšný“ podle dnešních hledisek, má většinou mindráky, deprese a není spokojen se svým životem.

Člověk může vynikat ve vlastnostech a schopnostech, které nejsou na první pohled vidět nebo nejsou vidět vůbec, nejsou nijak placeny, ale jsou mnohdy daleko cennější než ten uznávaný úspěch. Můžeme jmenovat na příklad: pochopení pro druhé, láska a ohleduplnost ke všemu živému, umění být spokojen se současným stavem věcí, umění dobře a laskavě vychovávat děti a být dobrým a milujícím rodičem, mít pochopení pro partnera, umět se radovat z malých, všedních událostí a zážitků apod. Kdo ocení takové schopnosti? A přece jsou pro život daleko cennější než pracovní místo za 100.000,- Kč měsíčně či krásná vila s velkým autem. I když uznávám, že nejlepší asi bude mít toto vše najednou, ale to se dostáváme pomalu ale jistě do oblasti pohádek. Stává se to, můžeme se o to snažit, ale většinou člověk prostě nemá všechno, co by chtěl, a čím dříve se s tím vyrovná, tím lépe.

Uvažte dobře, jaké hodnoty máte vy, a jaké uznává váš partner. Je to pro budoucí soužití více než důležité - je to zásadní.

Mít bohatství, moc a úspěch je jistě příjemné a není nutno se toho zříkat, ale ne každý se s tím dokáže vyrovnat. Smutné příklady toho, jak je to obtížné, můžeme denně sledovat v televizi. Ten, kdo dosáhl úspěchu, moci a bohatství se často změní takovým způsobem, že se nestačíme divit. Žasneme, kde se z toho člověka, jenž vždy hlásal, že hodnota člověka není přímo úměrná k výši jeho bohatství, stává jedinec, který opovrhne těmi, co nemají velká auta, domy a nestravují se v nejdražších restauracích.

Pod touto kapitolou uvedu ještě jednu docela důležitou poznámku: Sledujte bedlivě, jak se váš budoucí partner chová ke svým protivníkům či nepřátelům (má-li jaké), protože přesně tak se jednou (nastane-li mezi vámi spor) bude chovat i k vám. Jedná-li čestně a spravedlivě, bude se tak chovat i k vám. Snaží-li se je zastrašovat, okrást či podvést, udělá to i ve vašem případě a ještě bude mnohdy schopen přesvědčit sám sebe i své okolí, že se zachoval správně a spravedlivě. Když člověk shodí ty nanesené slupky tzv. korektnosti, zůstane jádro, které se projeví v kritických situacích takové, jaké ve skutečnosti je.

Výroky slavných:

Věci, které na lidech obdivujeme, laskavost a štědrost, otevřenost a poctivost, pochopení a cit, jsou v našem řádu doprovodnými zjevy neúspěchu. A ty rysy, které se nám protiví, vychytralost, chamtivost, hrabivost, lakota, domýšlivost a sobectví jsou rysy úspěchu. A zatím co lidé obdivují ty první vlastnosti, milují to, co pochází z těch druhých.

(John Steinbeck, americký spisovatel, 1902-1968)

Hodnocení člověka má vycházet z toho, co dává, nikoli z toho, co je schopen získat.

(Albert Einstein, americký fyzik, 1879-1955)

Šťasten být neumíš, protože po tom, co nemáš, se ženeš, a co máš, na to zapomínáš.

(William Shakespeare, anglický dramatik, 1564 – 1616)

Kapitola VI.

Nebereš si rodinu, ale Josefa

Ono se říká: „Nebereš si rodinu, bereš si toho a toho!“ Jenomže to není tak docela pravda, je naopak velice důležité dobře si uvážít z jaké rodiny budoucí partner pochází, jaké jsou v ní zvyklosti, pravidla, rituály. Jak se chová otec k matce a naopak. Jak se chová otec k k matce a naopak (jestliže váš budoucí tchán oslovuje svoji manželku „hele stará“, je velká pravděpodobnost, že se v budoucnu dočkáte od svého miláčka stejného oslovení). Všimněte si také toho, co otec či matka vyžadují, jaký je vztah matky k synovi, jaké má otec názory na ženy, jaké má matka názory na muže, jak o svém muži mluví, jaké mají vztahy s příbuznými, atd. Je dobré, aby si přichozící partner dobře těchto situací všiml, protože ať chceme nebo ne, přebíráme vzory z rodiny - většinou syn od otce, dcera od matky. Tomu nelze prakticky zabránit.

Třeba když žena vidí, že v rodině jejího milého je otec zvyklý na to, že ho manželka tzv. obskakuje, sám si nevezme nic, vše mu musí manželka podat, samozřejmě uvařit každý den teplou večeři, po ní servírovat pivečko apod., mělo by jí zablikat červené světýlko, neboť jejich syn bude mít s velkou pravděpodobností tendenci uplatnit stejný model ve svojí rodině, neboť ho považuje automaticky za správný a žádoucí. Ženě v počátku vztahu nedělá problém muže opečovávat, je zamilovaná a pro svého vyvoleného udělá všechno. Znala jsem několik takových případů a všechny končily stejně, uvedu jeden z nich:

Kamila byla milující žena a starala se o svého muže dle jeho nároků bezchybně do té doby, než se jim narodilo dítě. Pak byla nucena, zcela pochopitelně, svoji péči rozdělit, a co víc, musela se dítěti věnovat víc než manželovi. Také počáteční zamilovanost na obou stranách ustoupila a měla by se v ideálním případě přetavit v plnohodnotný láskyplný vztah dvou samostatných dospělých jedinců. Žena nestíhala a potřebovala manželovu pomoc s dítětem i s domácností. Její Jaroušek však na to nebyl zvyklý a v této fázi začaly velké problémy. Potom to byla jen otázka času, než se rozešli.

Co bylo příčinou? Zjednodušeně řečeno nedospělost muže, jenž není připraven na povinnosti v domácnosti, má z domova zažitý model „živitele rodiny“, který doma nemusí nic dělat, protože přece živí rodinu. Žena většinou, také chodí do práce (tedy alespoň do té doby, než mají dítě), ale to se celkem nepočítá. No a v době, kdy je doma s dítětem, už je to jasné, kdo je živitel. Toto jsou modely, které v nás nějak přetrvávají z doby před sto, sto padesáti lety, kdy tomu tak skutečně bylo.

Ted' jde o to, z jaké množiny (o množinách či skupinách jsme mluvili v kapitole: Jsme všichni stejní?) je budoucí partnerka takového muže. Ve výše uvedeném příkladu rozhodně z jiné. Tento způsob života jí v žádném případě nevyhovuje a vede neúprosně k rozvodu nebo přinejmenším k neustálým hádkám. Ovšem mohou být i ženy ze stejné skupiny, které vyrůstaly v podobném rodinném modelu a těm třeba nebude vadit dodržovat podřízenou roli manželky a obskakovat svého muže za každých okolností až k naprostému vyčerpání. V takovém případě by manželství fungovat mohlo, i když jako spokojené by ho ani taková žena určitě neoznačila.

Uveďme si teď opačný příklad:

Z rodiny, kde byla matka „generál“ a všechno muselo být podle ní, převezme dcera dost pravděpodobně stejný model. Vezme-li si muže ze stejné skupiny, tedy z rodiny, kde byla také matka „hlavou rodiny“ a všichni se řídili podle ní, je velká pravděpodobnost, že mu tento způsob nebude vadit. Vezme-li si ovšem taková žena muže, který chce rodině „vládnout“, nastane tzv. italská domácnost se vším všudy a bude lítat nádobí. Takové domácnosti jistě uvítají výrobci nádobí, ale ti budou nejspíš jediná, komu taková rodina prospěje.

Častá situace, kdy se původní rodiny budoucích manželů velice zapisují do jejich budoucnosti, je ta, kdy jeden z rodičů ženy či muže (většinou to jsou matky, ale není to pravidlo) trvá na tom, aby „děti“ bydlely v jejich domě nebo u nich v bytě, tedy ve společné domácnosti. Velice se přimlouvám za to, aby na takové řešení nikdo nikdy dobrovolně nepřistoupil. Chápu, že jsou případy, kdy „mladí“ nemají kde bydlet a třeba už čekají dítě, takže chtějí žít společně, přestože nemají dostatečný příjem ani na pořízení podnájmu. V takovém případě se asi nic jiného dělat nedá, ale toto soužití by mělo být co nejkratší, jen po nejnutnější dobu. Ovšem nezřídka se stává, že ani není nutné bydlet s rodiči, ale dcera nebo syn jinak nedají, nechť se třeba od maminky odstěhovat a rozhodně nechť bydlet samostatně. Důvody, které je vedou k takovému požadavku, jsou různé: závislost na některém z rodičů, majetkové, větší pohodlí apod. Je potřeba o tom, že chci zůstat bydle u rodičů, informovat včas svého budoucího partnera nebo partnerku, aby měl možnost zvážit, zda je to pro něj přijatelné.

Dalším úskalím jsou rodinné rituály a zvyky. Každý z partnerů si přináší do nové domácnosti ty svoje a jsou-li rozdílné, budou se muset dohodnout na kompromisu. Např. jeden z nich pochází z rodiny, kde se oslavují velice tradičně Vánoce i Velikonoce, všechny narozeniny i svátky, zatímco druhý z rodiny, kde se zásadně neslavilo. O Vánocích se jelo na hory, Silvestr se prospal a dávat kytky a dárky k narozeninám a svátkům byla zbytečnost. To je velice nepříjemná situace, protože jeden bude muset ustoupit, eventuálně se budou muset dohodnout na nějakém kompromisu. Jde o to, zda to dokážou. K tomuto tématu se ještě částečně vrátíme v kapitole o náboženství.

V širší rodině se pak konají časté či méně časté návštěvy, nebo dokonce společná setkání celé rodiny. Většinou se požaduje, aby se i přivdaný nebo přiženěný partner těchto rodinných „sedánek“ účastnil, což může způsobovat další nesváry. Třeba mu to vůbec nevadí, rodina je bezvadná a vždy se dobře pobaví, ale v případě, že mu to nevyhovuje, je lepší na to upozornit včas.

Když se narodí děti, začnou do nové rodiny v mnoha případech zasahovat babičky a dědové z obou stran (pokud samozřejmě existují) a většinou jsou v mladé domácnosti velice vítáni do té doby, než ji začnou organizovat a vychovávat dítě jinak, než si to rodiče představují. To se samozřejmě nedá zjistit dopředu, ale lze si předem ujasnit pravidla, která mladí rodiče stanoví a úkolem prarodičů je respektovat tato pravidla, ať se jim líbí nebo ne. Pokud se nemohou ztotožnit se způsobem výchovy rodičů (ted' předpokládáme, že se rodiče na způsobu výchovy dohodnou), mohou si s nimi sednout a zkusit probrat důvody proč nesouhlasí. Pokud na ně rodiče přistoupí, je vše v pořádku, jestliže trvají na svém, měli by to dědeček a babička respektovat nebo hlídání odmítnout. Prarodiče nemají v žádném případě právo prosazovat své názory, protože výchova dětí je výsadní právo, ale i povinnost rodičů.

Zdaleka nejsou uvedeny všechny problémy spojené se širší rodinou partnera, ale i z těchto příkladů je zřejmé, že si spolu s partnerem bereme i celou jeho rodinu a měli bychom to mít na zřeteli.

Výroky slavných:

Správná volba.

V životě na ní mnoho záleží: předpokládá dobrý vkus a správný názor, protože píle ani nadání nestačí. Kde není volba, není ani dokonalost.

Skýtá dvojí výhodu: moci si vybrat, a to co nejlépe. Mnozí lidé plodného a bystrého ducha, pronikavého soudu a též pilní a sečtělí, sotvaže mají volit, nevědí, kudy kam: přidruží se vždycky k tomu nejhoršímu, jako by měli zálibu v omylech. Proto správná volba je jedním z největších darů shůry.

(Baltazar Gracián, španělský spisovatel, 1604 – 1658)

Je lépe začít něco s pochybnostmi a skončit s jistotou, než opačně.

(Otto František Babler, český básník a překladatel)

Kapitola VII.

*Když se řekne: „Miluji tě!“
aneb není láska jako láska*

Jedny z nejprofanovanějších slov současnosti jsou slova láska a miluji. Používáme je hodně často a zdá se mi, že se jejich pravý význam pomalu ale jistě vytrácí. Na těchto slovech vidíme nejlépe, že platí: „Když říkají dva totéž, nemusí to být totéž“, jak bylo řečeno už v jiné kapitole.

Ovšem v tomto případě se jedná o tak důležitá slova, že by si potencionální manželé či partneři měli jejich význam opravdu důkladně mezi sebou vyjasnit. Deset lidí řekne „miluji tě“ a každý může mít pod tímto vyjádřením na mysli zcela něco jiného.

První to říká bezmyšlenkovitě každé, kterou chce tzv. dostat a strávit s ní jeden večer, možná i noc, přičemž druhý nebo třetí den (nebo dokonce ještě tentýž den) to říká klidně jiné. Pod slovy jako láska a milovat si vybaví především krátkodobé pobavení a sex. Pokud to říká dívka nebo žena, která se chce také jenom „pobavit“ a vnímá tedy význam těchto slov tak, jak byla myšlena, je vše v pořádku. Sešli se dva lidé ze stejné „množiny“, nemyslí těmito slovy žádné city ani nic závažného, nic důležitého. Ovšem dívka, která slyší, že ji muž miluje, může být ze zcela jiné skupiny lidí. Pro tuto dívku znamená takové vyznání přinejmenším vyjádření citů, kterými muž zřejmě vzplál, a ona se zamiluje. Druhý den ráno nebo za pár dní následuje smutné rozčarování.

Může to probíhat i tak jako u Jindřišky a Slávka:

Slávek byl pohledný mladý muž, který se s Jindřiškou seznámil na koncertě své oblíbené kapely. Jindřiška je hezká, moc se mu líbí a tak jí po krátkém seznámení sdělí, že ji miluje. Začnou spolu chodit, zamilovanost kvete na obou stranách a vše je zalito sluncem. Samozřejmě, že dojde i na intimní sféru a teprve potom nastává období, kdy se oba začínají více poznávat. Slávek celkem brzy zjistil, že mu Jindřiška už nevyhovuje, a navíc se mu začala velice líbit sympatická Jitka, se kterou se právě seznámil a on ji opět velice miluje. Zrovna přichází na poslední schůzku a chce se s Jindřiškou rozejít, ta se však dostaví velice slavnostně naladěna, je jakási nesvá a po krátkém otálení mu sdělí, že je těhotná. Samozřejmě předpokládá, že muž, který ji miluje, o čemž jí ještě včera ubezpečoval, zajásá a bude se radostně připravovat na příchod potomka. Jenomže náš milý Slávek jí, celkem lakonicky, oznámí rozchod. Ani se nemusím rozepisovat o tom, co nastane..

Abychom však nebyli k mužům nespravedliví, situace se může vyvíjet i takto:

Velice atraktivní Simona se jednoho dne seznámila, tuším, že ve společné sauně, s urostlým Rudou, který ji okouznil svojí vypracovanou postavou. Ten sice zrovna chodí s nějakou sousedkou z domu, ale ta přece nemůže naší krasavici vůbec konkurovat, takže Simča vyrazí ihned „do útoku“. Předvede všechny své krásy světa a Ruda je celkem bez problémů chycen. Ona je na něj velice milá, stále mu říká jak ho miluje, a pomalu, ale jistě si ho obtáčí kolem prstu. Chlapec za ní běhá jako pejsek a je nadšen, že taková krasavice ho tak miluje. Jenže proč stále říká, že nemá čas, a jejich schůzky plné různých požitků jsou nějak méně a méně často? Bohužel časem zjistí, že ona takto miluje ještě další tři až čtyři muže, které si také pěkně drží na provázku. Řekli byste, že ten hoch z toho vztahu ihned vycouvá, ale to se velice mýlíte. On už je tak přivázaný, že se z toho vodítka nedokáže utrhnout, a Simonka vesele pokračuje do té doby, než ji to přestane bavit. Myslíte si, že jsem si to vymyslela? Nikoli, to je prosím příklad opravdu ze života. Takovému hochovi nemá cenu vůbec nic říkat, on stejně neslyší a nevidí a dělá jen to, co od něj chce jeho vyvolená, ať je jakákoli. Pod pojmy „láska“ a „miluji tě“ má tato dívka na mysli jenom ovládnutí partnera podle svých přání a potřeb.

Takových příkladů a různých variací by byl nespočet. Seznamují se lidé, kteří nepatří ke stejné vyvrálým, tedy nepatří do stejné „množiny“. Jde o to najít partnera, který má pod slovy láska a miluji tě, představuje přibližně totéž já. Sejdou-li se tedy dva, kterým jde pouze o nezávazný sex a „užívání si“, tak je celkem vše v pořádku, ani jeden, ani druhý od takového „vztahu“ víc nečeká a pokud žena neotěhotní, může vše dobře fungovat.

Pokud se sejdou dva, kteří tyto výrazy používají pouze na základě opravdového a hlubokého citu, kteří jsou dostatečně dospělí se vším co k tomu patří (tedy nejen věkově), kteří jsou schopni navázat dlouhodobý obohacující vztah, kteří si jen druhého váží a mají pro co, pak je také vše v pořádku.

Mezi těmito extrémy je ještě celá škála přístupu k obsahu těchto nádherných slov a vždy je žádoucí, aby se potkali dva (já sice stále mluvím o muži a ženě, ale totéž samozřejmě platí i pro homosexuální jedince, takže se klidně může jednat o dva muže nebo dvě ženy), pro které mají tyto pojmy přibližně stejný obsah. Pak je daleko větší pravděpodobnost, že si ušetří mnohá zklamání, bolesti, trápení a rozchody.

Jeden můj známý, asi třicetiletý muž, tvrdí, že nejlepší recept na to, jak se dobře poznat, je začít kamarádstvím. Je přesvědčen, že v kamarádském vztahu se ti dva daleko lépe poznají než ve vztahu milostném. Já mohu s tímto postupem jediné souhlasit, ale nejsem přesvědčena o tom, že bude možné tuto metodu vždy aplikovat.

Výroky slavných:

Láska, založená jen na citech, má nejkratší trvání. Neboť nic není tak zraňováno láskou, jako právě city.

(Gustav Mahler, rakouský hudební skladatel, 1960 – 1911)

Nejvíce knih bylo napsáno o lásce, ale ani muž, ani žena se z nich, byť v nejmenším, nepoučili.

(James Hilton, anglický spisovatel, 1900-1954)

Láska je pro mysl člověka složitější než matematika – mnohdy s neřešitelnými případy.

(Albert Einstein, americký fyzik, 1879 – 1955)

Kapitola VIII.

Kariéra versus děti

V dnešní době je mnoho žen, které tzv. „dělají kariéru“. To je celkem v pořádku, jejich schopnosti a inteligence jsou stejné a mnohdy i vyšší než u mužů. Chtějí se tedy realizovat ve svém zaměstnání či povolání. Pokud je jejich ambice ve fázi, že chtějí vydělávat dostatek peněz, aby nebyly závislé na muži, ale jsou ochotny své zaměstnání přerušit, případně úplně opustit na určitou dobu, tedy dokud jsou děti malé, pak je to celkem bez problémů. Ostatně to, že chtějí být finančně na muži nezávislé, je jenom ku prospěchu. Jestliže však jejich touha uplatnit se v zaměstnání nebo podnikání překročí tuto mez, odkládají početí dětí na později anebo je nechťejí vůbec. Je dobré si to uvědomit včas a seznámit s tímto rozhodnutím svého partnera, aby mohl zvážit, zda je to pro něj přijatelné. Pokud ano, bude vše v pořádku.

Ovšem v případě, že muž chce jiný model rodiny, třeba více dětí, a žena nebude ochotna přerušit své zaměstnání a starat se o ně, alespoň pokud jsou malé, bude nucen setrvání v tomto vztahu hodně zvážit. Může ale navrhnout variantu, že bude ochoten a schopen převzít roli muže na rodičovské a starat se o potomky sám. V takovém případě se třeba dohodnou. V dnešní době už to není tak neobvyklé a takové rodiny většinou dobře fungují.

Může se ovšem také stát, že oba budoucí rodiče mají zaměstnání či povolání, které nechtějí, z různých důvodů, opustit ani přerušit. Třeba jsou oba zpěváci, herci nebo vědci a kdyby na několik let „vypadli“ z dosavadní činnosti, tzv. by jim ujel vlak. Nebo by mohli zaměstnání přerušit, s tím by problém nebyl, ale být doma s dítětem je nudí a nenaplňuje. Co pak s tím? Na tom by se oba partneři měli dohodnout včas.

Výroky slavných:

Snáze pochopíš lidstvo, než porozumíš jednotlivému člověku.

(Otto František Babler, český básník a překladatel, 1901-1984)

Kapitola IX.

Maličkosti?

I ze zdánlivých maličkostí může v manželství vyrůst velký, dokonce až neřešitelný problém. Třeba takový víkend. Řeknete si, to je přece naprosto nekonfliktní záležitost. Konečně volná sobota a neděle, můžeme si odpočinout, dělat co chceme, pojedeme na chatu či chalupu... no prostě pohoda.

Povím vám stručně příběh Evžena a Dany:

Evžen je velice čínorodý muž. Je zvyklý vstávat za kuropění, jde si zaběhat, pak si sbalí pár věcí a odjede na chalupu. Po příjezdu začne ihned pilně pracovat a domek zvelebovat. Musí přece konečně opravit tu střechu, nalakovat okna a postavit nový plot. Celý den je čínorodý a nejraději by takhle trávil i celou dovolenou. Proč se jezdit válet k moři, když na chalupě je pořád práce dost a jeho to baví.

Dana je spáč. O víkendu si miní přispat a před desátou dopolední ho nikdo z postele nedostane. Rozhodně nemíní hned brzy po ránu vyskočit a jít se vysilovat běháním či jinou aktivitou. Raději si dá hezky v klidu kávičku, eventuálně i cigaretku a vychutnává volný čas. Na chatu či chalupu si jede odpočinout a nemíní tam neustále něco opravovat a vylepšovat. Z plení zahrádky ji příšerně bolí záda i kolena a rozhodně by preferovala sedět na sluníčku a číst si. A to nemluvím o tom, že také někdo musí uvařit, neboť i ve dnech volna je hlad.

Stejně potíže mohou samozřejmě nastat i v opačném gardu, tedy je-li ten čínorodý jedinec žena a spáček muž. První si bude stěžovat, že jeho partner je líný a pořád by jen spal a nic nedělal, druhý bude oponovat, že toho má přes týden v práci dost a víkend je na odpočinek a ne k tomu, aby musel/ musela pořád něco dělat.

Bud' budou oba tolerantní a každý trochu ustoupí nebo budou přinejmenším pravidelné hádky, tudíž nespokojenost ve vztahu. A na začátku to byla taková nepodstatná maličkost!

Takových nenápadných drobností by se našlo hodně: Jeden je sportovec, druhý neumí ani kotrmelec, jeden chce chodit na koncerty vážné hudby, druhý ji naprosto nesnáší, jeden rád tančí, druhého to v žádném případě nebaví a tak dále a tak dále. Jeden přichází všude včas, druhý chodí notoricky pozdě. (Zdá se mi, že se v poslední době tento nešvar tak rozmohl, že ten, kdo chodí včas je spíše výjimkou.) Samo o sobě to není žádný problém, ale při nedostatku pochopení z druhé strany přerostou tyto malicherné spory do enormních rozměrů a dokážou nahlodat i ten nejlepší vztah.

Ale jsou zde i další atributy, které nám mohou později značně znepríjemnit život. Třeba přehnaná pořádkumilovnost partnerky. Žena neustále peskuje svého manžela, že je nepořádný, že všechno kolem jenom rozhází, syje popel na zem, šlape na třásně u koberce a já nevím jaké další neuvěřitelné „zločiny“ provádí. Něžná polovička stále chodí s hadrem v ruce, myje a cítí a vadí jí naprosto všechno. Okna jsou podle ní věčně špinavá, na podlaze je svinčík a na nábytku prach. Potom si ovšem stěžuje, jak je unavená a vyčerpaná, že ona kdyby neuklidila, tak muž v té špině zahyne. Manžel by si rád o víkendu někam třeba vyjel, ale není to možné, protože se musí uklízet.

Na druhé straně se mohou sejít dva, z nichž ona sice uklízí, ale není uklízecí fanatik a on je pořádkový pedant. Ani tato varianta na pohodě v domácnosti nepřidá.

Ono prostě všeho moc škodí, pořádkumilovnosti i „nepořádkumilovnosti“, nic se nemá přehánět.

Jinou zdánlivou drobností je stále mluvící žena kontra mlčenlivý muž, který chce mít alespoň někdy klid, třeba na čtení, a vadí mu neustálý proud manželčiny výřečnosti. Taková varianta sice celkem funguje, dokonce jsme o ní viděli i hodně televizních scének, ale i v tomto případě platí, že čeho je moc, toho je příliš.

Nebo jiná situace, která začíná zcela nevinně. Většina z budoucích partnerů má už z dřívějšíka nějaké kamarády a kamarádky – to je celkem běžné a partnerovi či partnerce by to nemělo vcelku vadit. Ovšem je třeba zachovávat určitá nepsaná pravidla, jinak takové scházení s kamarády může přerůst v dost zásadní problém.

Poslyšte příběh Ivany a Mirka:

Mirek se občas schází na tenis se svojí kamarádkou Věrou, se kterou každou sobotu sehrají několik setů v nové hale na druhém konci města. Potom si zajdou posedět do přilehlé hospůdky na pívko, prostě nevinná zábava, proč by proti tomu měla partnerka či manželka něco mít? Ivana proti tomu také nic nemá, není sportovní typ, ale je tolerantní a Mirkovi důvěřuje. Nějakou dobu vše funguje celkem bez problémů. Najednou však Mirek zjistí, že si s Věrkou rozumějí čím dál tím lépe. Nejenom, že mají stejné zájmy, ale je s ní také zábava (aniž si uvědomí, že spolu tráví pouze volný čas), zatímco doma ho čeká práce kolem dítěte a v domácnosti a k tomu ještě unavená manželka.

Co myslíte, jaké bude pokračování? Opět se stejný nebo podobný scénář může odehrát v opačném případě, tedy když žena odchází za svými kamarády, ale pak už to pokračuje celkem „na jedno brdo“.

Na každý pád si všimněte, jak se váš partner či partnerka chová v kruhu svých přátel či kamarádů i jací jsou oni.

Rozhodně nechci říci, že by měli budoucí manželé či partneři přetřhat veškeré kontakty s bývalými přáteli, ale spíše bych se snažila svou partnerku/partnera s nimi seznámit a dát jim všem (tedy partnerovi/partnerce i kamarádům) jasně najevo, že on/ona je na prvním místě a také se tak chovat.

Povím vám ještě jeden zajímavý případ z poslední doby:

Mladý sympatický Luboš si dal inzerát do seznamky, přestože měl tzv. vážnou známost a se svojí dívkou Magdou i bydlel. Seděl takhle vedle své partnerky na gauči, ani si jí nevšiml a soustředěně psal něco do notebooku. Na její dotaz, co píše, jí zcela otevřeně řekl, že si dopisuje s nějakými holkami, které mu odepsaly na inzerát. Ona vyjádřila svůj údiv a snažila se mu vysvětlit, že se jí to moc nelíbí - proč si píše s nimi a nepovídá si raději s ní? Luboš se na ni udiveně podíval a zeptal se, co se jí na tom nelíbí. Ujistil ji, že se přece o nic nejedná, je to jenom zábava, nic jiného. Vzhledem k tomu, že se s ní seznámila toutéž inzertní cestou, tak jí to moc zábavné nepřišlo a také mu to řekla. Slíbil, že když s tím ona má problém, tak on klidně přestane a také ten inzerát hned vymazal. Zdá se tedy, že vše dobře dopadlo, ale možná se to opravdu jenom zdá.

Jako takové drobné detaily se mohou jevit i různé nepříjemné vlastnosti, které tomu druhému sice vadí, ale on jim nepřikládá žádnou důležitost. Uvědomuje si, že jsme lidé různí, nikdo není dokonalý a spoléhá na to, že vlastnosti se mohou během života měnit, na rozdíl od vrozeného temperamentu. To je sice pravda, každý máme něco, ale některé vlastnosti umějí tedy „otrávit“ soužití naprosto dokonale. Vezměte si třeba takovou vztahovačnost. Zjistila jsem, že jí trpí poměrně dost lidí, zvláště žen, ale ani muži nejsou proti ní imunní. Řeknete něco nezávažného, nic tím nemyslíte, nebo uděláte z vašeho pohledu, docela dobrý vtip a ten druhý si to vztáhne na sebe a vnímá vaše sdělení jako útok. V lepším případě začne být nějakou dobu nepříjemný, než se s tím vyrovná, v horším se urazí. Proti tomu jste dost bezmocní - člověk by si musel hlídat každou větu, každé slovo a stejně by se neuhlídal. Vztahovačný člověk si není této své nepříjemné vlastnosti vědom a těžko mu tak vymluvíte, že sdělení bylo namířeno proti němu a nemůže tomu být jinak. Vaše vysvětlení partner často bere jako dodatečné výmluvy a zbytečné „okecávání“ jasného útoku. Občas se to stane asi každému, ale při větší frekvenci je to dost problematické.

Těch zdánlivých drobností, které mohou přerůst do mamutích rozměrů, je hodně a platí na ně jenom láskyplná a vzájemná tolerance a zase obrovská tolerance ! Není ovšem možné, aby jedna strana byla stále tolerantní a ta druhá si dělala, co chce. Slovo „vzájemná“ je velice důležité, proto si všimněte u svého budoucího životního partnera/partnerky, jak umí nebo neumí být tolerantní a zda vaši toleranci jenom nevyužívá.

Ovšem existují i takové vlastnosti, které když během doby sílí, tak jediné ku prospěchu jakéhokoliv vztahu, tedy i partnerského či manželského – mám na mysli třeba laskavost. Kdo se chová k bližním laskavě a má pro ně pochopení, je velice vhodný pro jakýkoli vztah, tedy i vztah partnerský či manželský.

Laskavý a empatický člověk se zajímá o práci i koníčky svého partnera, i když on sám třeba dělá něco zcela jiného, ale ví, že toho druhého vždy potěší, když s ním někdo sdílí jeho úspěchy či potíže.

Vždycky je příjemné, když se můžete rozdělit o své radosti či starosti, které zrovna prožíváte mimo rodinu. Proto, i když ženu nebaví fotbal, mohla by se jít občas na nějaký partnerův zápas podívat a fandit a naopak muž, kterému nic neříká třeba lidový tanec, by se mohl přijít podívat na dožínkové slavnosti, kde jeho žena účinkuje. Laskavý člověk vyzdvihuje na druhých hlavně to, v čem jsou dobří či na co jsou šikovní, a nevšímá si moc jejich záporných vlastností či neschopností. Ovšem to neznamená, že je snad slaboch, který si nechá všechno líbit a můžete na něm „dříví štípat“, to v žádném případě.

Nebo taková spolehlivost, to je vlastnost k nezaplacení. není nad to, když se můžete spolehnout, že když váš partner řekne, že něco udělá, tak to také udělá, nebo když řekne, že za měsíc touto dobou někde bude, tak tam prostě bude.

Výroky slavných:

Manželství je moře, pro které ještě nebyl objeven kompas.

(Heinrich Heine, německý básník, 1797-1856)

Muž, který by mohl žít vede ženy tak volně, jak to předpokládá přátelství, a nevzplane nikdy touhou, odporuje vši přirozenosti.

(André Maurois, francouzský spisovatel, 1885 - 1967)

Nikdy nemáme takovou chuť hádat se s jinými, jako když jsme nespokojeni sami se sebou.

(William Hazlitt, anglický kritik, 1778-1830)

Kapitola X.

Záludnosti současné doby

V dnešní době stojí za rozchody partnerů či manželů i skutečnosti, které dříve nehrozily, protože nebyly ty možnosti. Mám na mysli třeba možnost cestování. Vzhledem k tomu, že můžeme celkem bez problémů cestovat a nacházet si tudíž i lukrativnější práci v zahraničí, stává se, že jeden z partnerů zůstává doma a druhý odjede na delší dobu do jiné země za prací či studiem. Je tam rok, dva, tři a po návratu oba zjistí, že se jejich životní situace jaksi změnila. Již k sobě nenacházejí dřívější vztah, zvykli si každý na jiný způsob života, eventuálně se v mezidobě seznámili s někým jiným... a rozpad je tady.

Jiný fenomén dnešní doby je možnost vzít si třeba hypotéku u banky a začít stavět dům. Na tom není nic špatného a je to velice dobrá možnost, jak získat bydlení. Jenže i tato situace má svoje úskalí. Rozpočet je dejme tomu na 4 miliony, takže všechny volné peníze padnou na akontaci a hypotéka je uzavřena na deset, dvacet i více let, samozřejmě s patřičnými úroky,

kteřé je nutno také splácet. Dáme se radostně do stavby, ovšem tato se nějak vleče, harmonogram se nedodrřuje, neustále jsou nějaké práce navíc a tudíž také náklady navíc a dům se nám začíná nebezpečně prodrařovat. Původní hypotéka nestačí, musíme si ještě někde půjčit, máme starosti se stavbou se sháněním dalších financí, oba jsme nervózní vztekli, nestíháme. Když se konečně dům zkolauduje a mohli bychom se stěhovat, zjišťujeme, že už vlastně nemáme co říci, vztah nějak vyhořel a jsme si celkem cizí. Dojde k rozchodu a dalším potížím, jak rozdělit ten nový dům. Na pořadu dne jsou hádky typu: kdo do něj dal víc peněz a času a kdo má tedy nárok na vyšší podíl, kdo zaplatí odstupné a kdo si dům nechá atd. Uvažujete-li tedy o hypotéce a stavbě, domluvte si raději co nejvíce podrobností předem.

V této souvislosti se chci ještě zmínit o jedné velice nebezpečné skutečnosti, která se v posledních letech hodně rozmáhá, a to je neúměrné zadlužování. Stále kolem sebe slyšíme výzvy, abychom si vzali velice výhodnou půjčku od té či oné firmy, také banky nám nutí kreditní karty, kde můžeme jít do minusu, tedy nakupovat bez peněz. Mnozí lidé si ovšem neuvědomují, že půjčky i minusové částky na účtech se musejí v brzké budoucnosti začít splácet i s enormními úroky. To znamená, že musíme splatit daleko více, než jsme si půjčili, a navíc pokud nesplácíme včas, připočítají nám k celkové sumě ještě penále. A tak si lidé vesele půjčují, nakupují, cestují, utrácejí, ale nemají z čeho peníze vracet. Potom jsou velice překvapeni, když z původně půjčených dvaceti tisíc je najednou dluh padesát tisíc i více, přicházejí exekutoři a rodina se nestačí divit, co se děje.

Věnujte proto pozornost tomu, zda váš budoucí partner/partnerka si tyto skutečnosti uvědomuje, a pokud si půjčuje, tak zda ví předem, jaké budou jeho/její možnosti splácet takový dluh. Jinak se v budoucnu může stát, že vás tímto způsobem připraví o veškerý majetek.

Výroky slavných:

Existuje fůra chytrých a elegantních definic lásky, existuje i heslo láska v encyklopediích, ale protože jsme každý jiný, každý také miluje jinak. Člověk velkorysý velkoryse, malicherný malicherně, křivák křivácky. Zničit se dá všechno. I láska.

(Jiří Žáček, český básník, nar. 1945)

Kapitola XI.

Nábořenství, víra, ateismus

Zamysleme se nyní nad něčím tak závažným, jako je duchovní řivot, nábořenství, víra nebo ateismus. I v této oblasti mohou být mezi budoucími partnery velká nedorozumění, nepochopení a v neposlední řadě značné spory..

Jeden o sobě třeba řekne:

„Já jsem ateista, jsem nevěřící. Myslím, že kdyby Bůh existoval, nemohl by dopustit tolik zla, násilí a nemocí, které člověka provázejí řivodem. Není žádná spravedlnost: Někdo je hodný, dobrý, nikdy nikomu neublížil, a přitom jeho osud dobrý není.

A na druhé straně jsou lidé, kteří okrádají druhé, ubližují jim, zákony všelijak obcházejí a mají se daleko lépe. A to nemluvím o válkách, hromadných neštěstích, přírodních katastrofách apod. Přece kdyby Bůh existoval, nemohlo by to tak být .“

Toto jsou nejčastější argumenty, které slýchávám. Jenže kdo je to vlastně ateista? Ateismus je myšlenkový směr a životní postoj popírající existenci Boha, tedy duchovou podstatu člověka. Ten, kdo chce o sobě prohlásit, že je ateista, by si měl nejprve prostudovat všechny filozofické směry od Platóna a Aristotela před všechna velká náboženství, Marxe a Engelse až po největší současné myslitele, jako je např. tibetský dalajláma. Teprve potom by mohl dospět ke svému vlastnímu úsudku a přesvědčení, že Bůh neexistuje – to je ateista. věřící je ovšem také, musí totiž pouze věřit, že Bůh neexistuje, neboť to nelze vědecky dokázat. Lidé, kteří o sobě prohlašují, že jsou ateisté, věří především vědeckým poznatkům. To není špatné, jenže to má háček. Vědecké poznatky se totiž velice rychle mění a to, co je dnes vědecky dokázaný fakt, je za deset dvacet let vyvráceno toutéž vědou, která má nové informace a tudíž tvrdí zase něco jiného. Věda je důležitá a prospěšná lidstvu, ale náboženství z ní dělat nelze.

Tak nějak víme v sobě, že bychom se měli chovat co nejlépe, snažit se o dobrý charakter, o lásku k bližnímu, dodržovat zákony, pomáhat druhým (prostě poslouchat své svědomí), ale taky kolem sebe vidíme, že mnoho lidí se tak nechová, a přesto si žijí lépe než my – starají se raději o sebe než o druhé, s charakterem si hlavu moc nelámou, o smyslu života nepřemýšlejí a klidně se vyskytují i na ministerstvech a dokonce i ve vládě. Tak jak je to možné?

Většina z nás se však jednoho dne setká s tak přetěžkou životní situací, že nakonec začne přemýšlet, zda to není všechno trochu jinak, zda přeci jen, kromě hmoty, neexistuje v člověku ještě nějaká jiná složka bytí. Většinou se tak stane při těžkém onemocnění či smrti někoho blízkého, nebo když mi sami vážně onemocníme. Nechceme svého blízkého ztratit a také nechceme přijít o život. V těchto chvílích už neříkáme většinou tak přesvědčivě „já jsem ateista“.

Jde také o to, jak si vlastně takový člověk představuje Boha, v kterého ostatní věří a v kterého on nevěří. Většinou jsou to takové představy, ve něž se ani věřit nedá. Je tedy důležité si ujasnit, co si vlastně představujeme pod pojmem Bůh a zda nám nevadí třeba jenom to slovo a jsme ochotni připustit jiný výraz, třeba Absolutní Lásky, Vesmírná energie, Pravda, či jakýkoli jiný pro nás přijatelný výraz.

Jiný člověk má třeba tento názor:

„Já jsem věřící, příslušník katolické (evangelické, pravoslavné, židovské, anglikánské...) církve. Správně žije jenom ten, kdo je v této církvi a řídí se jejími pravidly. Jsem tolerantní k ostatním a pevně doufám, že přijde doba, kdy všichni poznají pravost této církve.“

Máme vskutku na výběr – kromě křesťanství, které je u nás nejběžnější, známe buddhismus, hinduismus, islám, judaismus a mnohé další a to nemluvím o početných sektách.

Další vysvětluje:

„Já jsem věřící, ale nepotřebuji žádné konkrétní náboženství. Uvědomuji si, že víra v nějakou vyšší skutečnost (ať už ji nazýváme Bůh, Absolutno, Pravda, původní Mysl, kosmická Mysl, Tao, či jakkoliv jinak) nemusí být totožná s žádnou církví. Víra není názor, pouhé rozumové přesvědčení, že Bůh je, a tím méně církevní učení či dogma, ale intuitivní uvědomování si existence Boží.“

Nedávno jsem byla opět svědkem rozchodu dvou partnerů, mezi kterými došlo k rozkolu právě kvůli rozdílnému přístupu k výše uvedenému tématu. Lubor byl sice tzv. ateista, ale celkem tolerantní k počinání své přítelkyně, která stále hledala nějaké náboženské společenství či skupinu, která by jí vyhovovala. Byl už zvyklý na to, že Olinka se vždy pro něco či někoho nadchla a za nějakou dobu to okouzlení zase pominulo. Jejich vztah stále fungoval až do té doby, než se dívka připojila k hnutí Hare Krišna. Toto hnutí založil Ind jménem Abhaj Čaran De v šedesátých letech 20. století. Má velmi přísná pravidla, která je nutno dodržovat, ale možná že i v tomto případě by se Lubor smířil s nastalou situací a byl k Olze tolerantní, nicméně ona se s ním vzápětí rozešla. Protože ji však má stále rád, tiše doufá, že jí to třeba ještě přejde, jenže se obává, že si nemůže být jist, zda příště nezakotví v ještě méně přijatelném společenství.

Sami vidíte, jak rozdílné mohou být přístupy k životu, a někdy ani tolerance nestačí pro jejich překlenutí. Stoupenci jednotlivých uskupení dodržují jiná pravidla, jiné rituály a teď si představte, že se mají shodnout dva, z nichž každý uznává něco zcela jiného. Tam je třeba uplatnit opravdu hodně tolerance, což není zcela nemožné, pokud jsou bezdětní. Co se však stane ve chvíli, kdy se narodí dítě? Většinou spolu svedou boj o tom, ve kterém náboženství, víře či nevíře budou dítě vychovávat, a bohužel často se neshodnou. Velký problém je na světě a rozvod v nepříjemně blízkém dohledu.

Obecně lze říci, že všechno, co je fundamentální a nepřipouští debatu, je silně problematičné!

V současné době se poměrně dost mladých lidí zabývá duchovními otázkami, hledají v náboženstvích, různých uskupeních či sektách. Vzhledem k tomu, že mnohý z nich nemá do začátku téměř žádné znalosti a zkušenosti, může takové hledání dopadnout velice špatně. Existují různí vychytralí jedinci, kteří se vydávají za spasitele či duchovní vůdce, shromažďují kolem sebe takové hledající a dokážou je velice dobře ovládat a využívat. Dávejte si prosím velký pozor: V případě, že vás někdo omezuje v osobní svobodě, vyžaduje bezmeznou poslušnost a oddanost, veškerý majetek nebo jeho značnou část za příslib spasení, je to zcela jistě podvodník, který s vámi chce pouze manipulovat a obohatit se na váš úkor. Ale jsou i případy, kdy vydírání či tzv. „vymývání mozku“ není tak zřejmé a lehce odhalitelné, proto opatrnosti a užívání zdravého selského rozumu není nikdy nazbyt.

Vzhledem k tomu, že v této oblasti se člověk vyvíjí celý život, je jasné, že nelze v mládí dělat žádné ukvapené závěry, ale mluvit spolu na toto téma je přínosné na každý pád.

Dovolte mi na závěr této kapitoly alespoň v krátkosti uvést, co nám k tomuto mimořádně důležitému tématu říkají moudří filozofové a mystikové. Cituji JUDr. Eduarda Tomáše, jehož cyklus „Cesta skutečnění“ natočila a vysílala Česká televize koncem minulého století:

„Je velikým omylem významově zaměňovat pojmy církev a náboženství. Církev je skupina lidí vzniklá na základě určité náboženské nauky a řídící se určitými pravidly, kdežto náboženství je idea. Jsou a mohou být i špatné církve, avšak není a nemůže být špatné žádné velké náboženství, neboť Bůh je samo dobro a nemůže z něj vzniknout nic zlého. Je však možné a skutečně jsme toho neustále svědky, že původní božské poselství je lidmi různě vykládáno, doplňováno i výslovně zkreslováno, až je často původní nauka zčásti nebo zcela zapomenuta a nepůvodní přídavky nabudou vrchu nad čistým učením. Většina náboženství má dvě složky. Jednu zevní, která je méně náročná a snadno pochopitelná pro širší masy, jejíž hlavní složkou jsou sociální a morální příkázání spolu s nabádáním k uctívání Boha. Druhou složkou je vnitřní neboli mystická stránka, jež tvoří praktické návody pro co nejbližší přiblížení se Bohu a je určena pro ty, jimž nestačí k uspokojení náboženství zevní.

Není v žádném případě nutné, chceme-li proniknout hlouběji do duchovní oblasti a poznávat, abychom se včleňovali do nějaké církve či ztotožňovali s nějakým určitým náboženstvím, ať už je to křesťanství (katolíci, evangelíci, pravoslavní, atd.), buddhismus, hinduismus, islám, či jakékoli jiné velké náboženství. Ve všech těchto velkých náboženstvích je v jádru stejná Pravda (protože ta je jen jedna, takže nemůže ani být jiná), ale je zaobalena různými rituály, zvyklostmi, předpisy, apod., které mnohdy souvisejí s prostředím, kde církev vznikla. Slouží, bohužel, hlavně k zevnímu vyjádření, či dodržování pravidel hygienických, zdravotních či jiných, která představitelé jednotlivých církví považovali za vhodná či důležitá a tímto způsobem je učinili povinnými pro všechny v té které církvi.

Nejsme tedy k ničemu nuceni, máme naprostou svobodu, zda chceme být ve společenství a součástí nějaké církve či ne. Právě náboženství je jen jedno, a to vnitřní. Boha má a musí dosáhnout každý sám za sebe, protože jej má ve svém nitru. Tímto Bohem je neviditelný, beztvářý a neomezený Duch. Představy, které o něm chováme, tvary a jména, která mu připisujeme, jsou naše lidské výtvořky a nikoliv jeho. Tento Bůh je také láska a ta nezná vyvolených, a proto je možné jej dosáhnout každému. Tato nejvyšší skutečnost, ať ji nazýváme Bůh, Tao, světová Mysl či nirvána, anebo jakkoli jinak je v každém případě jen jedna jediná a neexistuje nic mimo ni.

Člověk by si měl připustit, že život je věčný. To, že mění podobu neznamena, že takzvanou smrtí končí. Naše základní chybná představa je, že člověk je omezen pouze na tělo a mysl, ale on je ve svém základu duchové podstaty. Hmotné tělo odkládá a zase dostává nové, ale jeho podstata se nemění ať si je toho vědom nebo ne. Každý z nás se nachází v různém stadiu rozvoje. Rozvíjíme se a rosteme pouze tehdy, jsme-li ochotni si připustit, že jsme zodpovědní za stav, v němž se momentálně nacházíme. Naše stávající situace je buď výsledkem našich předchozích činů (ať už v tomto nebo v některém z minulých životů), anebo naší svobodné volby, kdy jsme si vybrali těžký úkol, abychom urychlili svůj duchovní růst. Čelíme-li tedy problémům, neviníme z nich Boha, nýbrž pouze sami sebe. Je nesmyslné a scestné tvrdit, že Bůh pouhou svou existencí vytváří svůj opak – zlo. Světlo nevytváří ani stíny ani tmu. Stíny i tma jsou jen výsledkem překážek šíření světla. Obdobně je tomu i s Bohem - zlo vzniká, když vytváříme překážky, které brání jeho (tedy božímu) působení.

Nejsme schopni a hlavně ochotni postavit se pravdě tváří v tvář, uvědomit si, že existence zla a všech negací s ním spojených v našem životě, je v první řadě naším dilem a převzít za ně plnou zodpovědnost.

Vnášet harmonii do života druhých lidí je ten nejkrásnější úkol, který zde na zemi můžeme plnit. Budme k lidem laskaví a srdeční. Když přítomnost vyplníme laskavostí, nemusíme si dělat starosti s budoucností, protože ta nemůže být ničím jiným než sklizní současné setby. Modleme se, aby nám bylo pomoheno při hledání správné cesty, nikoli o dosažení úspěchu na vlastních cestách.“

(JUDr. Eduard Tomáš, 25.11.1908 – 26.5.2002)

POZOR – při výběru literatury na výše uvedené téma buďte opatrní, je třeba oddělit tzv. „zrno od plev“. Vyšlo mnoho knih a v nich se lze dozvědět jak moudré informace, tak naprosté nesmysly, či nebezpečné okultní záležitosti! Používejte vždy svůj zdravý rozum !

Výroky slavných:

Neplet' si lásku s vlastnickým šílením, z něho pochází to nejhorší trápení. Neboť z lásky, na rozdíl od obecného mínění, trápení nepochází. Trápení plyne jen z pudu vlastnictví, který je opakem lásky.

(Antoine de Saint-Exupéry, francouzský spisovatel, 1900- 1944)

Život není hledání zkušeností, ale hledání sama sebe. Objevíme-li vlastní stav do základu, všimneme si, že tento stav těsně souvisí s naším vlastním osudem, a dojdeme klidu.

(Cesare Pavese, italský spisovatel, 1908 – 1950)

Kapitola XII.

Hádej, kdo přijde na večeři?

Mladším ročníkům se asi po přečtení názvu této kapitoly nevybaví nic. Ale těm dříve narozeným jistě ihned evokuje zajímavou situaci, která se odehrála ve starém americkém filmu právě tohoto jména. Mladí milenci byli odlišné barvy pleti – ona (Joey Draytonová) bílé a on (Sidney Poitier) černé. Měli se moc rádi a chtěli se vzít. Rozhodli se tedy představit své partnery rodičům a oznámit jim to. Nejprve navštívili dívčiny rodiče. Ti byli velice vstřícní a radovali se, že se jejich dcera bude vdávat, až do té doby, než zjistili, že její vyvolený je černoch. Přestože byli velice liberální a vždy hlásali rovnost všech lidí a ras, ve chvíli, kdy se to začalo týkat jejich dcery, byli naprosto zděšení. Zachovali sice při večeři dekorum, ale byli naprosto zděšení a se svatbou nesouhlasili. V černošské rodině jejího partnera to probíhalo obdobně, ovšem nakonec byl samozřejmě happy end - obě rodiny se smířily s nastalou situací a mohla se konat svatba. Tím film končí. Radostně odcházíme z kina a těšíme se z toho, jak vše dobře dopadlo. Navíc byl tento americký film hvězdně obsazen, takže romantický zážitek neměl chybu.

Ani u nás už není neobvyklé, že se berou dva lidé odlišné národnosti, a dokonce i odlišné barvy pleti. Většinou vše začíná také velmi romanticky.

Třeba takový případ Hanky a Oskara:

Poznali se na vysoké škole ekonomické v Praze. Ona je Češka a on cizinec studující v naší zemi. Zamilovali se do sebe a posléze se i vzali. Ona se nechtěla stěhovat do země svého partnera, nicméně on byl tolerantní a v naší zemi se docela aklimatizoval, takže souhlasil s tím, že zůstanou bydlet u nás. Oskar byl z bohaté rodiny, takže si pořídili pěkné bydlení v Praze na Ořechovce. Hanka brzy otěhotněla a narodil se jim syn Jonas. Oscar po dokončení studia dostal místo v bance, ona je na mateřské dovolené, prostě idylka. Muž hodně cestuje i do rodné země, kde jeho otec vede rodinnou firmu, a navštěvuje své příbuzné. Firma dobře prosperuje a jeho otec počítá s tím, že syn po něm převezme její vedení v co nejbližší době. Synovi se tato budoucnost líbí daleko víc než být řadovým úředníkem v bance a navrhuje manželce, aby se odstěhovali do jeho rodné země, aby mohl rodinný podnik převzít. Ta s tím ovšem nesouhlasí, protože si neumí představit, že by se odstěhovala tak daleko od svých rodičů a přátel a zcela se „vykořenila“. Manžel ovšem naléhá, ona ho má ráda, a tak se nakonec odstěhuje. V novém prostředí se jí celkem líbí, a tak doufá, že když bude často navštěvovat svoji rodinu v Čechách, bude takový život pro ni schůdný. Chvilí jde vše dobře. Až do této chvíle projevovali oba partneři lásku a toleranci jeden k druhému a snažili se skloubit vše k oboustranné spokojenosti. Zde ovšem idylka končí a nastává všední život. Hanka zjišťuje, že v rodině, kam se přivdala, panují zcela jiné poměry než ty, na které byla zvyklá z domova. Muž je zde hlava rodiny v tom nejsmutnějším slova smyslu, vše se musí řídit podle něj a podle jeho potřeb. Žena nesmí sama vycházet z domova, je na svém muži plně finančně závislá, nesmí kupovat nic bez jeho souhlasu a musí být vždy spokojena s jeho rozhodnutím. Manžel určuje co ona bude a nebude dělat, kam smí nebo nesmí chodit, jak bude vychovávat jejich dítě apod. Prostě v prostředí, do kterého se dostala je žena podřadnou bytostí a je s ní také tak zacházeno. Chvilí se snaží s tím něco udělat, ale bezvýsledně a následuje martyrium, jak se vrátit a nepřijít o dítě, neboť je to prvorozený syn, kterého si rodina manžela míní ponechat, i kdyby souhlasila s odjezdem manželky zpátky do Čech.

Můžete se ptát, jak je možné, že dívka z našeho příběhu nepozorovala na partnerovi sklony k takovému autoritativnímu chování už v Čechách. Stává se ovšem velice často, že v našem prostředí se to neprojeví, tady se mladík chová jako každý jiný český muž, třeba ještě dvorněji a galantněji. Ale ve chvíli, kdy se dostane do domácího prostředí, začne se chovat tak, jak mu velí rodina a zvyklost rodné země. Místní ženy to třeba považují za správné a běžné, ale pro nás je to většinou zcela nepřijatelné.

Nebo jiný příběh:

Nad'a je pohledná blondýnka, která odjela na vysněnou dovolenou k moři na slunný jih. Tam se seznámila s okouzlejícím temperamentním Sebastianem, o kterého tam byl velký zájem, ale on se věnoval jenom jí - láska na první pohled. Všechno bylo tak krásné, nové, bezproblémové. Jak nudné a stereotypní se jí zdají dny v Čechách oproti této idylce. Zůstane tedy v této krásné exotické zemi s tím báječným chlapíkem a vezmou se. Zakrátko otěhotní a pomalu vplouvá do všední reality. Ta už ale není tak zářivá, jak se původně zdálo. Uplyne několik let a dívka zjistí, že už to tam dál nevydrží. Nemá tam rodiče, bratra ani žádné známé či kamarádky a její krásný milenec se stal nesnesitelným manželem. Kulturní a mentální rozdíly vystavěly příliš vysokou bariéru. Opět nastává boj o potomka s otcem, spor se dostane k soudu a matka prohraje.

Netvrdím, že to takto dramaticky dopadne vždy, ovšem smíšená manželství mají ještě mnohem nižší pravděpodobnost úspěchu než ta ryze česká. Musím ale optimisticky a spravedlivě dodat, že výjimky potvrzují pravidlo a jsou i taková národnostně smíšená manželství či partnerství, která se vydaří a oba žijí spolu šťastně. Přesto buďte opatrní, seznamte se včas s poměry v té které zemi i s rodinou vašeho milého nebo milé, aby se brzy nestal/nestala spíše vaší noční můrou.

Výroky slavných:

Oženit se je velmi lehké, být ženatý – to je problém.

(Miguel de Unamuno, španělský filozof a spisovatel, 1891-1936)

Kapitola XIII.

Dítě nebo děti ?

Budoucí partneři nebo manželé si většinou říkají, kolik by chtěli mít dětí. Ono se to hezky plánuje, ale skutečnost je mnohdy jiná. Přesto se domnívám, že by si měli svoje plány říci, protože se může stát, že jeden chce jen jedno dítě, zatímco druhý alespoň čtyři, jeden to chce „nechat přírodě“, druhý si chce určit počet potomků sám nebo třeba nepočítá s dětmi vůbec. Také se stává, že oba chtějí dítě a později se zjistí, že jeden z nich děti mít z různých důvodů nemůže. Jak to ustojí druhý partner?

Další případ nastane, když lékaři hlásí předem, že dítě bude poškozené mentálně, tělesně nebo obojí dohromady a doporučí interrupci. Oba partneři jsou postaveni před nelehké rozhodnutí: ano, nebo ne? Další problémová situace může nastat, když se narodí dítě sice na první pohled zdravé, ale pak se zjistí, že je velice nemocné a není, a pravděpodobně ani nebude, schopné se o sebe později postarat. Dát ho do ústavu, nebo ne? Unesou partneři tak těžký život? Odpověď si musí dát každý sám sobě. Jsou to situace kritické, kde se tzv. láme chleba, a mladý člověk mnohdy sám neví, jak by se zachoval, kdyby k ní došlo, ale měl by to rozhodně zkusit a sdělit svému budoucímu partnerovi, jak by se v takovém případě asi zachoval.

Může se ale stát, že mají oba celkem jasno, jeden je pro donošení i takto postiženého dítěte, druhý rozhodně pro interrupci, jeden je pro to, starat se o dítě doma, druhý v každém případě hlasuje pro ústav. Pokud jsou názory takto vyhraněné, je vidět, že se ti dva k sobě moc nehodí, i když připouštím, že jeden z nich může časem změnit postoj a názor, protože se měníme - k lepšímu i k horšímu. Nic není definitivní, jak už zpívali Voskovec s Werichem v jedné ze svých písní.

Výroky slavných:

Mnozí, kdo promilovali třeba celý život, dovedou nás méně poučit o tom, co je láska, než dítě, které ztratilo pejska.

(Thornton Wilder, americký spisovatel, 1897-1975)

Kapitola XIV.

Co mám na svém partnerovi rád?

Položme si sami sobě otázku co mám na svém partnerovi/partnerce vlastně tak rád? Jsou to krásně vypracované svaly, štíhlá postava, bohaté vlasy, velké modré (černé, zelené, hnědé, šedé) oči, krásné nohy, plná ňadra, pěkný zadeček? To je všechno moc příjemné... A teď si představte, že partner ztloustne, vypracované svaly zmizí, hlava vyplešatí – partnerka si musí vzít na své krásné velké oči brýle, na nohách se jí objeví křečové žíly, po porodu nabere dvacet kilo a už je nesundá a to nemluvím o tom, že může přijít zranění, nemoc, operace a z toho plynoucí následky. Nechci tady popisovat žádné dramatické životní scénáře, ale na chvíli si představme, že se něco takového stane (a ono se skoro vždy něco z toho stane), budu i pak mít svého partnera rád? Neobdivuji na něm pouze jeho krásy tělesné?

Znala jsem jednu mladou ženu, která byla opravdu krásná a štíhlá. Vdala se za hezkého mladého muže a vytvořili opravdu pěkný pár. Narodil se jim roztomilý chlapeček, ale po porodu tato žena už neshodila všechna nabraná kila a trochu se zakulatila, prostě byla poněkud „oplácaná“. Její manžel o ní začal projevovat pozoruhodný nezájem, až přišla na to, že se blíže stýká s jinou vdanou ženou, samozřejmě štíhlou. Vše vyvrcholilo prohlášením manžela, že se na ni nemůže už ani podívat jak je tlustá a vůbec ho nepřitahuje. Asi vás nepřekvapí, když řeknu, že došlo brzy k rozvodu. Tím ovšem příběh nekončí. Ta žena se cítila tak zraněná, že měla potřebu jakési odvety a ta stála opravdu za to. Zhubla během krátké doby tolik, že měla přímo modelkovskou postavu, chodila krásně učesaná, nalíčená i oblečená. Jak ji její bývalý manžel takto viděl, ihned zahořel touhou a znovu jí vyznal „lásku“. Ona se však lhostejně otočila a sdělila mu studeně, že o něj už nemá zájem. Později se provdala za jiného muže, opět pár kilo přibrala, ale její manželství trvá dodnes.

Ale nemusí to vždycky být nevěra nebo touha mít štíhlého partnera, co vede k rozchodu. Nedávno jsem viděla divadelní hru „Tlustý prase“, jejímž autorem je současný americký dramatik a filmový režisér Neil LaBute. Je v ní velice dobře vidět jiný závažný problém - je to odolávání síle kolektivu. Už jsem o tom psala v jiné kapitole.

Já opravdu považuji za jedno z nejdůležitějších umění pro život umění odolávat tlaku kolektivu. Ve zmíněné hře bylo jasně vidět, že právě toto umění hlavnímu hrdinovi chybělo. Pokud ji neznáte, popíšu stručně její obsah:

„Hlavní hrdina je úspěšný mladý muž pracující v jakési nejmenované firmě, v kolektivu neméně úspěšných, mladých, štíhlých lidí. Jednoho dne se seznámí s hezkou dívkou, se kterou nachází hodně společných zájmů, a zjistí, že je nejen milá, ale také chytrá a zábavná a že si s ní velice dobře rozumí. Ovšem má to malý háček - ta dívka má dost nadváhu, což mu vůbec nevádí, naopak se mu její křivky velice líbí. Schází se s ní, ale snaží se to ututlat před svými kolegy, a hlavně před kolegyní, se kterou dříve chodil. To se mu nepodaří a nastává právě situace, kdy se mu v práci všichni posmívají, včetně jeho nejlepšího kamaráda, dělají si legraci i z dívky samotné a neustále tak vyvíjejí psychický tlak, přestože divák správně tuší, že jim jejich krásný vztah dost závidí. Dlužno přičíst hlavní postavě ke cti, že se ze všech sil snaží posměchu ostatních odolávat, ale nakonec přiznává dříve i sám sobě, že toho není schopen, že je slaboch a raději se opět zařadí do šedi kolektivu.“

K tomu asi není co dodat, ta hra celkem přesně vystihuje co mám na mysli. Někteří se vůbec nesnaží někomu nebo něčemu odolat, jiní mají i snahu, dokonce velkou snahu, ovšem ne dostatek síly. A nemusí to být vždy o vztahu dvou lidí, může to být cokoli: kouření, alkohol, drogy, riskantní adrenalinové sporty - to všechno jsou činnosti, kde může tlak kolektivu sehrát zásadní roli. Mohli bychom teď rozebírat z psychologického či sociologického hlediska, proč tomu tak je, ale to se můžete dočíst v jiných publikacích od příslušných odborníků. Nám postačí, když si uvědomíme, že kolektiv je mocný a může změnit životy a osudy jednotlivců.

Ještě jedna poznámka: Odolávat síle kolektivu neznamena nemít ho rád, ale když ten kolektiv po mně žádá něco proti mé vůli, tak odolat, i kdyby ten nátlak byl sebevětší.
Pozor - to odolávání vždycky oslabí alkohol!

Na svém partnerovi nemáme rádi pouze jeho zjev, ale obdivujeme i jeho vlastnosti, schopnosti, postoj k životu, celkový dojem atd. Je to samozřejmě dost individuální. Co jeden považuje za klad, považuje druhý za zápor, co se jednomu líbí, druhý nesnáší. To je další důvod pro to, aby se partneři dobře poznali i v běžném, soukromém životě a ne pouze v jednom prostředí - třeba v zaměstnání nebo při sportu. V tom jednom určitém prostředí to může být okouzující člověk, který však není vůbec schopen žít ve vztahu, nebo je tohoto schopen, ale ne s vámi.

Výroky slavných:

Kdo se cítí sám sebou jist, nepřehání v řeči ani v gestech.

(Otto František Babler, český básník a překladatel, 1901-1984)

Kapitola XV.

Můžeme téměř všechno, ale....

Tím, co jsem napsala v předchozí kapitole nechci říct, že by si mladý člověk nemohl leccos vyzkoušet. Já se domnívám, že si může vyzkoušet téměř cokoli (pokud nebude hazardovat se životem svým nebo jiných), ALE... má to jednu zásadní podmínku: Musí být tak silná osobnost, že odolá nejenom síle kolektivu, ale i sebe samého, což je ještě těžší ! Proč by si nemohl zajít mladý muž či žena do kasina a zahrát si? Klidně může, ale bude-li to vyspělý jedinec, určí si částku, kterou lze prohrát, aniž by ohrozil svůj finanční rozpočet (či rozpočet rodiny), a pokud ji prohraje, odejde, i kdyby se dělo cokoli. Nebude se snažit vyhrát ten obnos zpět, protože byl předem připraven na to, že o něj může přijít, a nenechá se nikým přemluvit, aby tak učinil. Může klidně vyzkoušet alkohol, cigarety a dokonce i drogy (pokud má o nich dostatečné znalosti a vědomosti, aby si to mohl dovolit, což většinou nemá). Je tu ovšem opět jedno velké ALE. Musí být bezpodmínečně natolik vyspělý, že se dokáže ovládat, a to je opravdu velice těžké. Jestliže se několikrát opije a tak pozná „svou míru“, může pak klidně pít bez obav, že ji překročí, může občas kouřit při nějaké příležitosti, ale nebude na kouření ani na alkoholu závislý a bude moci kdykoli přestat. Co se týče drog, je všeobecně známo, že je jejich konzumace nebezpečná. Problém je v tom, že v počátku jsou zážitky příjemné, a je-li někdo nešťastný a nespokojený se svým životem, droga ho na chvíli zbaví všech jeho těžkostí a starostí. To je pak obtížné odolat a nepokračovat. Dotyčný chce takový stav zažívat znovu a znovu a nevěří, že se může stát natolik závislým, že pak potřebuje drogy už jenom k tomu, aby vůbec vegetoval. A po krásných zážitcích je dávno veta.

Někdo mi třeba bude oponovat, že právě ten risk při různých nebezpečných sportovních či jiných aktivitách je adrenalin, který ho oblažuje a navozuje zážitky štěstí.

Dobrá, pak budu citovat již zesnulého herce Miloše Kopeckého, který jistě neplatil za žádného svatouška. Řekl na toto téma: „Můžeme všechno, ale musíme být připraveni zaplatit. Za všechno se platí.“ A v tom to právě vězí - zdaleka nejde jenom o placení finanční, ale o placení v obecném slova smyslu. Jedná se zde opět o jeden fyzikální zákon ze základní školy, a to zákon akce a reakce. Vyšleme-li akci, vždycky přijde reakce, dříve či později a někdy i za hodně dlouho, ale přijde v každém případě. Pak si nestěžujme, že se nám stalo to a to, protože jsme vyslali akci a tedy musíme být smířeni i s reakcí. Pokud nechceme takovou reakci, nedělejme akci. Má to ovšem háček, musíme být schopni tu reakci vůbec domyslet.

Kdo krade (ať už přímo nebo nepřímo, třeba ze státní kasy), toho dříve či později zavřou nebo je sám okraden, či na to doplatí ještě hůř, kdo je gambler, prohraje všechno a nakonec i svůj život, kdo fetuje, zničí si tělo i duši (i když tyto činnosti mají své příčiny většinou v tom, že dotyčný je nešťastný, chybí mu láska, třeba ji ani nikdy nedostal a mnohdy se jedná o „začarovaný kruh“, z kterého se nemůže dostat vlastní silou ven a měl by vyhledat odborníka).

Ještě hrozí jedno nebezpečí, a teď mluvím hlavně o drogách. To, co nevadí jednomu, může na životě ohrozit druhého, protože má třeba nějakou nemoc, která se projeví, např. slabé srdce. Po požití i slabé dávky může takový jedinec dostat infarkt nebo mrtvici, či dokonce i zemřít, zatímco druhému se po stejné dávce nestane vůbec nic.

Ženy, jako budoucí matky, by měly být na sebe mnohem přísnější, co se takovýchto aktivit týče. Bylo už dávno prokázáno, že děti neukázněných a nezodpovědných žen trpí mnohem častěji různými duševními i fyzickými vadami a nemocemi. Rozmyslete si dobře, zda budete hazardovat nejen se svým zdravím, ale i zdravím svých budoucích dětí.

Jestliže si člověk neumí poručit a podlehne sobě nebo jiným, bude dřív či později závislým a tato závislost, pokud není včas podchycena (a pokud nemá tento jedinec sám snahu se jí zbavit), ho po nějaké době zcela spolehlivě zničí – umí to všechny bez výjimky, včetně závislosti na práci. Možná vás to překvapí, pracovitost je přece velice dobrá a žádoucí vlastnost. To je sice pravda, ale stane-li se člověk závislým na práci, tedy pracuje-li stále, málo spí a vůbec si neudělá čas na odpočinek, jiné aktivity nebo ostatní lidi, je to známka toho, že má vážný problém, který ho dříve či později stejně dožene.

Když zjistíme, že si ještě neumíme poručit a ovládat se, je moudré se do žádných nebezpečných aktivit nepouštět a počkat si, až to budeme lépe umět. Závislost na někom nebo na něčem je vždycky velice nebezpečná a v každém případě zcela bere dotyčnému jedinci osobní svobodu.

Výroky slavných:

Umění žít není uměním hrát s dobrou kartou, ale uměním sehrát se špatnou kartou dobrou hru.

(Robert Louis Stevenson, anglický spisovatel)

Kapitola XVI.

Společná domácnost

Mluvili jsme už o tom, jak je důležité probrat alespoň rámcově i budoucí společnou domácnost. Většinou tam nastává mnoho sporů a problémů mezi partnery, jež mají často základ v domácích povinnostech a různých činnostech, které je nezbytně třeba pro hladký chod domácnosti vykonávat. Vařením počínaje a vynášením odpadků konče. A to nemluvím o tom, že u domků je také zahrada a mnoho rodin má chatu, tedy druhou domácnost. Nepodceňujte toto téma a nedomnívejte se, že se potom nějak dohodnete. Po měsících a v lepších případech letech se nedohodnete, je třeba se snažit hned v začátku společného soužití o jisté „rozdělení“ prací. Pišu rozdělení v uvozovkách, protože by to jistě nemělo probíhat tak, že si oba sednou, vezmou papír a tužku a řeknou: „Teď si rozdělíme spravedlivě domácí práce, tedy přesně napůl“, tedy rovným dílem. Namísto spolupráce pak nastupuje spíše soupeření a poměřování nepoměřitelného. Chceme-li v této oblasti uspět, měli bychom spíše vědět, zda se oba dokážeme řídit třeba i nevyslovenými dohodami dobré vůle a vzájemného pochopení. Já teď udělám to a to, protože jsem zrovna přišel/přišla dřív z práce a mám na to ještě dost sil a příště tutéž práci udělá třeba ten druhý. Oba by měli sami pro sebe cítit, zda je jejich podíl na domácích činnostech či péče o děti zhruba vyvážený. Samozřejmě, že pokud vychovávají malé dítě, maminka je s ním doma a manžel chodí do práce, nebude péče o dítě vyrovnaná, protože denní zaměstnání každého z partnerů bude jiné.

Proč existují muži, kteří si myslí, že práce v domácnosti a kolem dětí je pouze ženská práce? Proč považují za samozřejmé, že jeden dělá vše a druhý pouze parazituje? Proč se tolik manželství rozpadá právě z těchto důvodů? Odpověď je docela tristní - takto, bohužel, mnohé matky vychovávají své syny. Mnohdy jsou sami nešťastné, že musejí vše doma dělat a ještě chodit do zaměstnání, jsou z toho udřené, ale manžel na nic nesáhne. Stěžují si sice denně, ale svého syna vychovávají přesně k obrazu svého manžela. Náš úžasný synek přece nebude prát, vařit, žehlit, uklízet - to za něj maminka ráda udělá, on se musí hlavně učit, aby dodělal vysokou školu a byl ÚSPĚŠNÝ ! Podle hesla, že kdo je úspěšný a bohatý, ten je šťastný. Ale je to skutečně tak?

Z takového syna vyrostе možná úspěšný bankéř či podnikatel, který vydělá hodně peněz a bude si moci kupovat luxusní věci, užívat si drahé zahraniční dovolené a jezdit v autech těch nejlákavějších značek. Seznámí se s dívkou, které bude toto vše nesmírně imponovat - jedná se přece o inteligentního, vzdělaného a bohatého muže, který ji má rád. Přijel si pro ni princ na bílém koni. Ale umí muž, který se chová, jak výše popsáno, skutečně mít rád?

Abych však byla objektivní, dlužno říct, že situace může být také opačná. Žena doma nedělá nic, chce být pouze obdarovávána a „zdobit“, muž tedy musí převzít všechny domácí práce, pokud chce, aby domácnost fungovala. Jeho sobecká manželka mu vyčítá, že s ní nechce chodit nikam do společnosti užívat si, že je pořád unavený a jde večer brzy spát. Najde si tedy někoho jiného, kdo má na ni víc času a manželství je v troskách. Bývá to méně často, ale stává se to také. Už jsme o tomto problému mluvili, ale je tak častý, že jistě nezaškodí se mu věnovat více.

V dobrém manželství bychom se měli řídit nevyslovenými dohodami vyvěrajícími z lásky k partnerovi, z dobré vůle a empatie: „Já pro tebe či pro nás něco udělám, aniž bych očekával okamžitou recipocitu.“ Ve skutečně dobrém manželství se podobnými "dohodami" dokážou

řídít oba. I v ustupování by se partneři měli střídát. Pokud se podřizuje stále jen jeden, není to v pořádku - narušuje to rovnováhu vztahu a je to fakt vysoce rizikový.

A tento model se hodí i pro ostatní rozhodování v rodině, pokud se sejdou stejně nebo podobně „silní“, partneři. Může se však stát, že ve vztahu je jeden vyloženě submisivní a druhý autoritativní. Tomu submisivnímu pak nevadí, rozhoduje-li téměř výhradně jeho partner.

Přímo roztomile se na toto téma vyjádřil Jan Werich, když v jedné forbíně s Miroslavem Horníčkem řekl: „My to máme s manželkou báječně rozdělené. Moje paní rozhoduje o těch maličkostech, podružnostech, ale o zásadních věcech rozhoduji já.“ Pan Horníček se zeptal: „A co jsou to ty maličkosti, podružnosti?“ Na to pan Werich odpověděl: „No, jako co s penězi, které vydělám, kam na dovolenou, kam večer, kdy mohu odejít, kdy se mám vrátit, prostě tyhlety maličkosti rozhoduje paní a takové zásadní věci, jako je náš vztah k Tchaj-wanu, to dělám já!“

Tím se dostáváme k další kapitole.

Kapitola XVII.

Humor a nadhled je důležitý

Mám ráda humor pánů Voskovce a Wericha, Miroslava Horníčka, Lasici a Satinského, Šimka a Grosmanna, Svěráka a Smoljaka, Marka Ebena, Ludka Nekudy, který si uměl tak krásně a vtipně hrát s češtinou, i dalších - humor laskavý, který není polopatistický, často mi dává možnost domyslet si pointu a není prvoplánový. Je to pro mě humor oblažující a osvěžující, který mi činí radost a potěšení. Tím nechci říct, že je špatné, když někdo preferuje třeba mistra Beana, či někoho jiného, ale humor je, dle mého názoru, něco jiného než pouhé „dělání si legrace“. Je to velice individuální a rozhodně není nutné, aby se oběma partnerům líbil stejný humor. Důležité je, aby měli pro humor smysl a tolerovali se navzájem. Samozřejmě, že budou mít větší požitek třeba z komediálního divadelního představení, kde se budou oba smát a bavit a budou si pak moci sdělovat své dojmy a radostné pocity, než když jeden bude nadšen, zatímco druhému to nic neřeklo a celou dobu se neskonalé nudil.

Když má někdo smysl pro humor a umí si udělat legraci i sám ze sebe, nebere se tak vážně, nebere tak vážně ani případné potíže během dne. Často v těch nemilých životních situacích najde možnost se jim zasmát a tím je vlastně zlikvidovat. Není tak popudlivý ani rozmrzelý a nehubuje pořád na život. Naopak umí se z něj více radovat a těšit. Proto si všimněte, zda má váš partner či partnerka smysl pro humor (a tím nemyslím laciné vtipkování od pasu dolů, jak říkala moje maminka), co se mu líbí a co mu nic neříká, nebo zda je tzv. „suchar“, kterýmžto termínem označuji lidi bez jakéhokoli smyslu pro humor.

A netýká se to jenom humoru, ale také toho, kterou hudbu máme rádi, jaké divadlo, filmy apod. Rozhodně není ke spokojenému soužití nutná shoda zájmů, i když zpočátku většina zamilovaných chce dělat všechno společně. Časem se ukáže, že bohatě stačí, pokud je společných aktivit jen část. Rozdílné koníčky samy o sobě harmonický vztah neohrožují, stačí trocha pochopení a tolerance.

Výroky slavných:

Humor je jisté vidění světa, je to umění vidět svět.

(Karel Čapek, český spisovatel, 1890-1938)

Humor je vážná věc.

(Miroslav Horníček, český herec a spisovatel, 1918 – 2003)

Kdo se směje, místo aby zuřil, je vždycky silnější.

(Japonské přísloví)

Kapitola XVIII.

Povaha a vlastnosti partnera

Povaha a vlastnosti partnera hrají v budoucím soužití velice důležitou roli. Co je asi lepší pro manželství: Stejně povahy nebo různé, stejné vlastnosti nebo různé? Říká se, že vrána k vráně sedá, ale také že protivy se přitahují. V zamilovanosti mnoho nežádoucích vlastností na svém protějšku nevidíme, a proto bychom měli počkat až zamilovanost odezní, a potom si budeme schopni všimnout třeba toho, že partner (pro zjednodušení označuji slovem partner muže i ženu) je agresivní, nadmíru žárlivý, sobecký, alkoholik a podobně. V takovém případě by nám mělo zablikat někde v hlavě či srdci světýlko s nápisem POZOR! To jsou vlastnosti neslučitelné s dobrým vztahem. Jestliže vám vadí (a komu by nevadily), nedomnívejte se, že s tím můžete něco udělat.

Odborníci tvrdí, že v partnerském vztahu by člověk neměl sám sebe klamat představou, že se ten druhý kvůli němu změní. A mají samozřejmě pravdu. Přesto mnozí z nás, ženy stejně jako muži, stále věří, že nedobré vlastnosti, chování či jednání, které u partnera objevili, se časem nějak obrousí, že se dotyčný zlepší a že si ho vychovají k obrazu svému. Jenže to se nepodaří. Nejenže se zlepšení nedostaví, ale inkriminované partnerovo chování se stále zhoršuje, stává se nesnesitelným a rozvod je pak spíše vysvobozením než řešením. i když jsou případy, kdy ani rozvod nepomůže, protože takový člověk často pronásleduje svoji oběť i nadále, zvláště když se ve vztahu narodily děti.

V rámci této kapitoly bychom se měli zamyslet nad velice důležitým, až nejdůležitějším atributem, či spíše postojem k partnerovi, postojem, ze kterého vyvěrají skoro všechny ostatní. Položme si otázku: „Mohu si svého partnera vážit a proč si ho vlastně vážím? Může všechno to, pro co si ho vážím, „přebít“ to, co mi třeba moc nevyhovuje?“ Stává se, že si partner (opět používám toto slovo pro oba rody) toho druhého pro něco velice váží, ale po určité době společného soužití zjistí, že si jenom myslel, že ten druhý takový je, ale on takový ve skutečnosti není a nikdy ani nebyl.

Stává se i to, že si jeden druhého během společného života vážit přestane. Buď má pro to reálný důvod (objeví se závislost třeba na alkoholu, hráčská vášeň nebo opakované nevěry), nebo o sobě nabude tak vysokého mínění, že se domnívá, že jeho protějšek už pro něj není dost dobrý.

V mnoha případech k tomu došlo proto, že žena začala být úspěšnější než muž a on, aby si vyrovnal svůj mindrák, jí začal dávat najevo, jak s ní opovrhuje, že je neschopná, neumí se postarat o domácnost ani o děti apod., což samozřejmě nebyla vůbec pravda. On to ale nutně potřeboval, aby si zvedl svoje pošramocené sebevědomí.

Nerada bych, abyste se domnívali, že pokud se u partnera objeví třeba závislost na alkoholu nebo hráčská vášeň, měli bychom ho ihned odsoudit a rozvést se s tím, že si ho už nevážíme. To jistě ne. Nejprve je důležité zkusit s ním promluvit a zjistit, proč se tak stalo, zda byl někým ovlivněn nebo zda to vyplývá z toho, že je vlastně nešťastný – a tady vyvstává otázka, proč je tak nešťastný. Jistě se budeme snažit mu pomoci. Ovšem pouhé přesvědčování a zakazování většinou nestačí, a pokud se takovýto problém nepodchytí včas, není mnohdy v silách toho druhého to změnit. Pak je žádoucí obrátit se na odborníky, kteří s takovým situacemi mají zkušenosti. Ovšem na opravdové odborníky, tedy ne jenom někoho, kdo má příslušnou školu, titul a ordinaci – to zdaleka nestačí. S výběrem takového člověka bych si rozhodně dala práci a nejprve sbírala reference a informace.

V této souvislosti bych se ráda zmínila o termínu „hrdost“. Zdá se mi, jako by ze vztahů nějak vymizela – zvláště u děvčat bych ji očekávala. Muž je od přírody „dobyvatel“, a tak chápu, že se třeba nedá odradit odmítnutím a zkouší dívku přesvědčit o své náklonnosti i nadále. Ovšem dívka, která je chlapcem odmítnuta, ale nemíní to přijmout, stále ho pronásleduje a chce ho dostat za každou cenu zpět, to je něco, co nějak nechápu. Kde je trochu té hrdosti? Aby nedošlo k nějakému omylu – vůbec nevadí, když si dívka „namlouvá“ chlapce, jistě není nutné sedět tiše v koutku a čekat, zda si mě někdo všimne. Když jsou dívky zdravě sebevědomé a emancipované, je to nepochybně dobře, ale takový nedostatek hrdosti dost překvapí. Může si vůbec muž vážít takové ženy, která jí ani trochu nemá?

Důležitou vlastností pro společný život je bezesporu spolehlivost. Dalo by se říci, že je to jedna ze stěžejních podmínek dobře fungujícího partnerství nebo manželství. Je opravdu uklidňující, když vím, že se mohu na partnera spolehnout, že to, co řekne, s největší pravděpodobností také udělá, pokud mu v tom nezabrání něco, na co nemá žádný vliv. Je dobré, když se potkají dva spolehliví lidé – ušetří si mnoho nepříjemností a hádek. Je zajímavé, že v tomto případě většinou neplatí, že když se sejdou dva nespolehliví, tak si rozumí, právě naopak.

Neméně důležitá je pro partnerské soužití i zodpovědnost, a to jak za druhé, tak i za sebe. Někdy nám v počátku vztahu imponuje jakási roztomilá nezodpovědnost, nezávaznost, obdivujeme, jak je takový člověk „svůj“ a dělá si, co chce. Jenže praktikuje-li totéž pak v manželství, obdiv partnera k tomuto způsobu života vyprchá hodně rychle. Ono se často stane, že i vlastnosti, které se před svatbou zdály být spíše předností, jdou po delším soužití na nervy a jsou naprosto nežádoucí, jestliže přerostou určitou mez. Vše, co je přehnané, začne být nesnesitelné – přílišná poddajnost i autoritativnost, rozumovost i emotivnost, mnohmluvnost i mlčenlivost, váhavost i agilnost... Prostě čeho je moc, toho je příliš.

Zdaleka jsem se nezmínila o všech vlastnostech, které jsou či nejsou žádoucí, je potřeba si jich všimnout a nepodceňovat jejich význam a důsledky. Není nad to, když umíme všechno pěkně harmonicky vyvážit. Umí to váš budoucí partner? A umíte to vy?

Výroky slavných:

Jsme každý jiný a všechno záleží na tom, s jakou povahou jsme se narodili. Někdo se narodil radostný, veselý, někdo se narodil mrzutý, přemýšlivý – za to nemůžeme! Ale za co můžeme, je v co člověk věří. Jak si člověk zformuje v životě pravidla hry a jaká jsou jeho úplně nejtajnější pravidla hry.

(Arnošt Lustig, český spisovatel, 1926-2011)

Kapitola XIX.

Vzájemná komunikace

Dobrá vzájemná komunikace je podmínkou toho, aby vám tato příručka pomohla. Pokud mezi partnery komunikace nefunguje, nejsou schopni spolu prodebatovat potřebná témata a důležité otázky. Uznávám, že je to někdy dost těžké a mnohdy možná i nepříjemné, nicméně nepochybně žádoucí.

V žádném případě nelze tvrdit, že vzájemná debata je jediná cesta ke šťastnějšímu partnerství či manželství. Jistě může fungovat i vztah dvou lidí, kteří spolu skoro o ničem nemluvili, ale jsou natolik moudří, láskyplní, empatictí a tolerantní k tomu druhému, že se vzájemně respektují a většinou se dohodnou, když ta která situace nastane. To je jistě možné, leč bohužel dost vzácné a nelze na to rozhodně spoléhat.

Při této příležitosti se musím zmínit ještě o jedné zásadní věci, kterou si v praxi často neuvědomujeme, i když se o ní hodně mluví. Je to rozdílný způsob myšlení mužů a žen. Je známo, že ženy používají více pravou mozkovou hemisféru – tedy intuitivní myšlení, muži pak levou hemisféru – tedy logické myšlení. Prostě, muži jsou z Marsu a ženy z Venuše. Jenže, tak jednoduché to zdaleka není, nic není černé nebo bílé, takže toto dělení je pouze velice orientační. Mohou existovat a existují logicky myslící ženy a hodně intuitivní muži. Nicméně je skutečností, že způsob uvažování je u obou pohlaví hodně odlišný a sami se o tom můžeme přesvědčit v praktickém životě každý den. Z toho samozřejmě vyplývá plno nedorozumění mezi mužem a ženou, takže doporučuji si vše stále vyjasňovat a vyjasňovat. Nebojte se ptát znovu, když jste odpovědi nerozuměli, neboť není jiná možnost, jak si porozumět. Jakmile se řídíme tím, že přece ten druhý musí vědět co tím myslíme, proč jsme to a ono řekli nebo udělali, nikam se nedostaneme. Problémy budou narůstat a narůstat, neboť oba budeme přesvědčeni, že jsme v právu, protože jsme to přece jasně řekli, nevíme však, že ten druhý může naše slova či činy chápat úplně jinak.

Pro ilustraci uvedu příklad:

Jedna moje známá, řekněme, že se jmenuje Alžběta, mi nedávno vyprávěla o potížích, které má se svým manželem. Řekla, že je velice urážlivý, a ona neví, proč se tak často uráží. Ptala jsem se jí, jak to probíhá. „No, on třeba z ničeho nic přestane mluvit. Když se ho ptám, co se stalo, proč se mnou nemluví, ucedí, že to bych měla vědět sama. Snažím se mu vysvětlit, že opravdu nevím, co se stalo, a prosím ho, ať mi to řekne. Nato odvětlí, že když to nevím, je to tedy moc smutné, protože bych to vědět měla, a prý ať se nad sebou zamyslím. Zamýšlím se,

jak umím, ale pořád nevím, co se stalo. Zeptám se tedy znovu, ale nedostane se mi už žádné odpovědi.“

Pokud se váš budoucí životní partner také takto chová častěji, buďte hodně obezřetní - urážlivost není moc žádoucí vlastnost pro společný život.

Výroky slavných:

Mít někoho rád, je jedna stránka věci – ta pohodlnější. Snášet se s ním, ta druhá – ta plná nedorozumění.

(Pearl Buck, americká spisovatelka, 1892 – 1973)

Kapitola XX.

Sex a zase sex

Jak moc je sex důležitý v našem životě? Jistě se všichni shodneme na tom, že hodně a to už od poměrně velice raného mládí. Nebudeme zde rozebírat problematiku sexu jako takovou, ale spíše bych se ráda přimluvila za jakési přibrzdění a zamyšlení.

Téma sexu a i jen samo slovo je, bohužel, silně zprofanované, což se týká třeba i slova láska. Mnohdy jsou tyto pojmy zaměňovány a často i ztotožňovány. Někdo říká „ láska“, ale chce sex, jiný považuje sex a lásku za totéž a v neposlední řadě je k sexu často přikládáno rovnítko i s pojmem štěstí.

Jako nejčastější příčina rozvodů se ve statistikách uvádí rozdílnost povah, názorů a zájmů. I když by se s touto statistikou dalo polemizovat, nesrovnalosti či potíže v sexuální oblasti na prvních příčkách rozhodně nefigurují tak často, jak byste možná čekali. Z toho můžeme usuzovat, že důležitost sexu je zcela nepopíratelná, ale ne samospasitelná. Soulad v této oblasti je sice velice důležitý, ale sám o sobě není zárukou spokojeného manželství či partnerství, jak se ostatně často přesvědčí páry, které vsadí jenom na tuto kartu.

V žádném případě tady nechci propagovat tabuizaci sexu, právě naopak. Jsem zastánkyní teorie a samozřejmě hlavně praxe, že je o něm potřeba mluvit s dětmi od nejútlejšího věku, kdy začnou na toto téma klást otázky. Vždy přiměřeně k jejich věku odpovídat a vysvětlovat. Takové dítě až vyroste, bude vybaveno potřebnými znalostmi a hlavně hodnotami, neboť sex je veliký dar, který by neměl být zneužíván. Měl by být opět povýšen nad pouhou fyzickou rozkoš a jeho hodnota by mohla konečně vystoupat do výše, která mu právem náleží.

Držme se ale účelu této příručky. Pro budoucí partnery či manžely je velice důležité si před uzavřením svazku ujasnit, jaký mají vztah k pojmu „sex“ a k sexu samotnému. Jeden z nich ho může považovat pouze za nástroj k uspokojování sama sebe a druhý v něm může vidět daleko vyšší hodnotu. Jeden si třeba dělá čárky do notesu „ kolik už skolil holek“, či „kolik už dostala chlapů“, druhý považuje sex za součást projevu velkého citu a lásky. Pak by byl opravdu v této oblasti velký nesoulad, který by mohl vést k rozchodu.

Na závěr této kapitoly bych ráda vyjádřila radost nad tím, že se v dnešní době už netabuizují homosexuálové, transsexuálové a jiné tzv. menšiny. Dnešní společnost má pro ně většinou pochopení i dostatek tolerance a nenutí je k tomu, aby se ženili či vdávaly s partnery opačného pohlaví, kteří jim nevyhovují, jenom proto, aby si na ně ostatní neukazovali a neposmívali se jim. Myslím, že to mají i tak dost těžké.

Výroky slavných:

Ani blízkost těl nemůže sblížit vzdálená srdce.

(Mika Waltari, finský spisovatel, 1908-1979)

Vyspat se s ní, to ano, ale jen žádné důvěrnosti.

(Karl Kraus, rakouský spisovatel, dramatik, básník a novinář, 1874-1936)

Kapitola XXI.

Mindráky a nemoci

Většina z nás má nějaké mindráky. Myslíme si, že jsme tlustí nebo hubení, nemáme hezké oči nebo nos, máme odstáté uši, nemáme dost vlasů, jsme moc malí nebo velcí, máme nemožné pupínky absolutně všude, rovněž tak celulitidu, která se nám jeví jako naprosto příšerná a nepřehlédnutelná, atd. atd. Prostě těch možností, jichž máme na výběr, abychom mohli mít co nejvíc mindráků, je hodně, opravdu nemusíme mít strach, že bychom si nevybrali.

Nebudu vás teď přesvědčovat, že se nemáte za nic stydět a mindráky odložit - je to těžké a zabývají se tím daleko povolanější. Ale o co bych vás rozhodně chtěla požádat: Nemluvte o svých mindrácích před partnerem, a hlavně mu je stále neopakujte! Pokud budete svému partnerovi neustále omílat, že máte třeba ošklivé nohy, za nějakou dobu vám to přestane vylouvat a přijme fakt, že máte ošklivé nohy, i když dříve se mu zdály celkem pěkné.

Naopak máte-li třeba již od dětství nějakou závažnější nemoc, měli byste tuto skutečnost partnerovi sdělit včas. Je možné, že není připraven na to, žít s někým, koho nemoc omezuje třeba ve sportu, ve výběru zaměstnání apod. Je potřeba se zamyslet, zda jsme připraveni sdílet s partnerem tuto jeho nemoc nebo závažné nemoci, které mohou přijít později. Nechceme na to raději myslet a připouštět takovou možnost, ale jak víte, v životě se to stává často.

Člověk se třeba domnívá, že kdyby se něco takového přihodilo, jistě to zvládne, ale když k tomu dojde, zjistí, že to není v současné době v jeho silách, že ještě není tak vyspělý, aby takovou zátěž unesl. Je těžké své chování a jednání v takto kritických chvílích dopředu odhadnout. Když vidím do jakých přetěžkových životních situací jsou někteří lidé postaveni a jak se s nimi statečně perou a ještě se radují ze života, nestačím je obdivovat. Jiný má všechno a stále je nespokojený, a přitom oni se radují z takových maličkostí, které nám připadají často zcela samozřejmé. Přece je normální, že mám dvě zdravé ruce, nohy, bystrý rozum, vidím, slyším, mluvím, chodím... A vidíte, ono to tak samozřejmé není. Mnozí si nesou přetěžký kříž a nejenom, že přesto je život těší, oni vám často vysvětlí, že teprve, když se stalo to a to,

změnili si zcela systém hodnot, pochopili smysl toho všeho a nyní jsou rádi, že se to stalo, protože jsou daleko šťastnější než dříve. Není to zázrak?

A nemusíme chodit daleko, můžeme najít takové úžasné lidi dokonce i mezi mediálně známými osobnostmi. Stalo se mi, že jsem třeba o nějaké modelce neměla zrovna valné mínění. Zdála se mi z té televize taková povrchní, že se zajímá jen o svoji postavu a vizáž.

A ejhle, pak se ukázalo, že má doma invalidní dítě, o které se vzorně stará přesto, že ji manžel opustil. To jsem se tedy pořádně zastyděla a od té doby se snažím nedělat o druhých předčasné závěry, resp. žádné závěry. Já jsem k tomu dospěla, ke své ostudě, až v dost pokročilém věku, ale vy jste na tom jistě lépe a nesoudíte nikoho už teď.

Výroky slavných:

Láska propůjčuje své jméno i vztahům, s nimiž má společného asi tolik co král s králíkem.

(Francois Rochefoucauld, francouzský spisovatel, 1613-1680)

Kapitola XXII.

Výrazné věkové rozdíly

V poslední době se stalo snad až módou, aby starší zajištěný muž začal tzv. znovu s velice mladou ženou. Nebudeme rozebírat, proč se tak děje, i když by to bylo jistě zajímavé, to se dočtete v jiné literatuře, ale budeme se zabývat tím, že je to pár, který se připravuje na společné soužití jako každý jiný. Platí pro něj vše, čím se zabývá tato knížka, s tím, že přibudou další možnosti neshod a problémů, vyplývající z jejich věkového rozdílu.

Žena si musí být vědoma toho, že bude mít tak 10 - 15 let manžela a potom už spíš otce, o kterého bude pečovat ve stáří. To znamená, že musí být ochotna se zříci takových společných aktivit, na které nebude mít její 75- a víceletý manžel už sílu, které mu nedovolí jeho zdravotní stav apod. Také musí být smířená s tím, že až budou jejich děti v pubertě, budou mít otce ve značně pokročilém věku.

Tuto situaci komentoval velice vtipně, s nadhledem a nadsázkou pan doktor Plzák, který řekl: „Statistika uvádí, že taková manželství, kde muž je mnohem starší než jeho žena se nerozvádějí, ale na druhé straně vám vysvětlí, že je to proto, že ten manžel umře.“

To uvádím jenom pro zasmání, nerada bych se tímto výrokem někoho dotkla.

Muž by si měl včas uvědomit, že nyní ho jeho žena obdivuje, ale za 10 až 15 let už bude první okouzlení dávno pryč. Nastanou třeba nějaké třenice a nebude ani moc překvapivé, když se ona zakouká do mladého atraktivního muže plného sil, se kterým se bude moci věnovat aktivitám, na něž on už nemá sílu. Přestane ji bavit dělat jenom pečovatelku a hospodyní a bude si chtít ještě „užívat“. Netvrdím, že se to stane, ale pravděpodobnost je značná. Samozřejmě velice záleží na tom, co ji vedlo k tomu, aby si vzala třeba o 30 let staršího muže.

Potom je tu otázka minulosti, kterou výrazněji starší muž za sebou má, tedy jeho původní rodina či více rodin a dětí, jež má z minulých vztahů. Pochopitelně u takto věkově rozdílných partnerů přichází na přetřes také otázka majetku, který nabyli předtím, než se vzali, a záleží i na tom, zda jsou oba finančně nezávislí, nebo jeden z nich nemá žádný příjem a je zcela závislý na tom druhém (tedy většinou mladší na starším). V dnešní době se zavedly i u nás předmanželské smlouvy, se to řeší většinou tímto způsobem, ale ani takové řešení není univerzální.

Samozřejmě, že jsou celkem časté i případy, kdy si starší žena vezme mnohem mladšího muže, ale tam se jedná spíš o rozdíl věku v rozmezí 10 až 15 let, což není celá generace, takže takové vztahy častěji vydrží. Opět záleží na tom, zda se partneři k sobě hodí a jaký motiv měli k tomu, aby se vzali. Byl-li tím motivem jenom zachovalý vzhled úspěšné, movité čtyřicátnice, o který může v průběhu dalších několika let klidně přijít, nebo zda byl ten důvod hlubší.

V partnerských či manželských vztazích, kde je velký věkový rozdíl, rozhodně hrozí krizové situace vyplývající z této difference a je moudré si je uvědomit dopředu.

Výroky slavných:

Ženy jsou milenky mladých mužů, družky středního věku a ošetřovatelky starců.
(Francis Bacon, anglický filozof, 1561 - 1626)

Kapitola XXIII.

Kde je ta hranice?

Ano, najít tu rovnováhu, to křehké rozhraní mezi dvěma póly je mnohdy velice těžké.

Kde končí žádoucí šetrivost a začíná lakota ?
Kdy už se nejedná o přesnost, ale o nesnesitelné puntičkářství ?
Kde přestává pořádkumilovnost a začíná neúnosné pedantství ?
Kdy si partner jenom rád dopřeje a kdy už je sobec?
Kdy se žena ráda dobře obléká a kdy je jen povrchní?

Obdivujeme u partnera jeho chytrost, ale kdy už je to spíš vychytralost?

Je-li dnes partnerka hodně upovídaná, možná bude za pár let zcela nesnesitelně užvaněná.
Je-li už dnes muž na partnerku hrubý a prosazuje vždy to svoje, může to po nějaké době přerůst ve zcela neúnosnou agresivitu. (I když, která agresivita je vlastně únosná).

I něco tak pozitivního jako tolerance se může přehoupnout v naprostou apatii a nezájem o druhého, a dokonce i láska se překlopí v nenávist – jak říkáme my Češi – ein, zwei.

Kde je tedy to hranice mezi tím, co je žádoucí, a tím, co je neslučitelné s dobrým partnerským či manželským vztahem? Problém je v tom, že tuto hranici máme každý někde jinde. Proto je tak důležité, abychom si dobře všímali těchto věcí včas a přikládali jim patřičnou důležitost.

A to nemluvím o psychickém vydírání. Není tak zjevné jako fyzická agresivita a zpočátku ani není jednoduché ho odhalit. Třeba uslyšíte celkem nevinnou větu typu: „Kdybys mě měla ráda, tak bys to a to nedělala nebo naopak dělala,“ a tak podobně. A jsme zase u té hranice. Takové věty si můžeme dovolit jen velice zřídka a pouze s jasnou nadsázkou a nádechem legrace v hlase. Jak je uslyšíte každou chvíli, pak budou míněny zcela vážně a jste na nejlepší cestě k tomu, stát se obětí psychického vdírání. Bohužel ho často praktikují i rodiče na děti a vůbec si to neuvědomují. Nikdo jim to třeba nevysvětlil a oni se zcela nevědomky takto závažně na dítěti provinují. Dítě vyroste a zcela pochopitelně aplikuje na svého partnera/partnerku totéž.

Další nebezpečné vydírání jsou předstírané sebevraždy. To pak uslyšíte něco jako: „Jestli mě opustíš, tak se zabiju!“ a podobné výkřiky. To už je vydírání zcela zjevné a dramatické. Nikdy se jím nedejte zviklat a nenechte si namluvit, že je to vaše vina, když si ten druhý „něco udělá.“ V žádném případě to vaše vina není, i kdyby nakrásně tu výhrůžku uskutečnil. Takový jedinec je nepochybně psychicky dost labilní a měl by navštívit lékaře, v tomto případě tedy psychiatra.

Další nebezpečná věta je: „Já už to nikdy neudělám, to bylo naposled, věř mi.“ Tady platí více než kdy jindy: Důvěřuj, ale prověřuj. A hodně prověřuj. Myslím tím nejenom již uvedenou hrozbu sebevraždy, ale třeba fyzické napadení. Stává se dost často, že agresivní partner se potom „kaje“ ze své chyby a slibuje, seč mu síly stačí. Zatímco hrozbu sebevraždy používají muži i ženy, agresivita je v drtivé většině na straně mužů. Takový muž pak nosí svojí partnerce květiny, dárky a chová se nějakou dobu tak úžasně, že ona zcela zapomene na ten jeho „úlet“. Jenomže on to nebyl úlet, za nějakou dobu se vše opakuje a tak to pokračuje pořád dokola. Jestliže se nechcete do takového kolotoče dostat, odejděte včas. V těchto případech už byla hranice dávno překročena.

Výroky slavných:

Neplet' si lásku s vlastnickým šílením, z něho pochází to nejhorší trápení. Neboť z lásky, na rozdíl od obecného mínění, trápení nepochází. Trápení plyne jen z pudu vlastnictví, který je opakem lásky.

(Antoine de Saint-Exupéry, francouzský spisovatel, 1900- 1944)

Souhrn témat

Když čtu na internetu nebo slyším v televizi či ve svém okolí smutné životní příběhy z průběhu partnerství či manželství, nebo zklamaná a nešťastná vyprávění čerstvě rozvedených, vždy se znovu a znovu přesvědčuji o tom, že kdyby ti, kdo do svazku vstupují, byli informovanější, mohlo by se možná mnoha smutným a nešťastným vztahům předejít. Neříkám, že všem, to jistě ne, ale určitě nezanedbatelnému procentu.

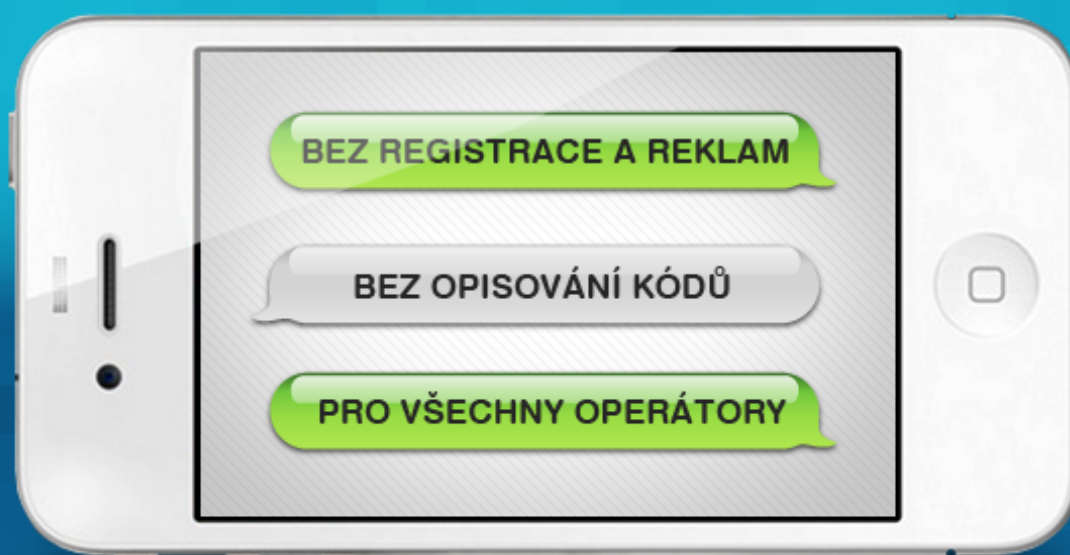
Závěrem této příručky si shrňme hlavní témata a okruhy, o kterých by mohli a měli budoucí partneři či manželé včas hovořit. O mnohých z nich jsme v této příručce už psali podrobněji a je pravděpodobné, že byste mohli sami doplnit i některá další. Přeji vám příjemné debaty a hlavně šťastně a užitečně prožitý život.

- a) *Smysl života a smrti – shodneme se na tom, v čem vidíme smysl života a jeho cíl?*
- b) *Láska - máme oba stejnou představu o tom, co je to láska?*
- c) *Děti – jsme schopni se sjednotit na způsobu výchovy našich dětí? Přejeme si mít jenom jedno dítě, nebo raději více?*
- d) *Peníze- máme stejný nebo podobný názor na peníze, vztah k majetku vůbec, systém manipulace s penězi mezi námi dvěma, v naší rodině?*
- e) *Sex – máme stejný nebo podobný názor na sex obecně i nás dvou? Provází nás skoro celý život.*
- f) *Vážít si partnera – mohu si partnera vážit? Jsme oba soběstační, nevisí na mně ten druhý spíš jako závaží?*
- g) *Zájmy – budeme moci skloubit naše zájmy (případně až se narodí dítě), je ten druhý ochoten mé zájmy respektovat? Jak tráví partner svůj volný čas?*
- h) *Humor – máme oba smysl pro humor a pro jaký?*
- i) *Nemoci – známe své současné nemoci i to, jak se mohou vyvíjet? Máme představu o tom, jak se zachováme, dojde-li k závažnému onemocnění partnera, které nám může změnit celý život?*
- j) *Závislosti a nešvary - (kouření, alkohol, drogy atd.) – jsme ochotni pracovat na jejich odstranění v případě, že partnerovi vadí, nebo se domníváme, že je to naše soukromá věc, do které si nedáme mluvit?*
- k) *Bydlení – chceme žít ve městě, či na venkově, v bytě, či v domku? Hypotéka na postavení domku, ano, nebo ne?*
- l) *Zdánlivé maličkosti - strava (bezmasá, masová nebo jiná), spáči kontra ranní ptáčata, zvyky z původní rodiny (slavení svátků, narozenin, Vánoce, rodinné sešlosti apod.), různá náboženství, víry, sekty apod.*
- m) *Kamarádi X kamarádky – jak si rozumíme s partnerovými přáteli, jsou pro mě přijatelní?*
- n) *Životní úroveň – jakou požadujeme životní úroveň, umíme ji sjednotit, dokážeme se uskrovnit v důsledku nedostatku finančních prostředků? Půjčky: ano, nebo ne?*
- o) *Komunikace – jak umíme vzájemně komunikovat a řešit problémy či nedorozumění?*
- p) *Kariéra - jeden nebo oba? Až se narodí děti, jak se to bude řešit - hlídání prarodiči nebo tetou z agentury? Jesle, školka: ano, nebo ne?*

- q) Rodina partnera - sice si ji nebereme, ale je to ve skutečnosti tak?*
- r) Nepříjemné vlastnosti - sobectví, závistivost, hrubost, povrchnost, závislost na něčem nebo na někom, agresivita, atd. – nejsou u partnera příliš vyvinuté?*
- s) Manželství versus partnerství - shodneme se na formě společného života?*

- - -

SMS ZDARMA DO VŠECH SÍTÍ

EsemeS.CZ
SMS zdarma z internetu